ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Ὁ ὑπεύθυνος τοῦ Ἰατροφαρμακευτικοῦ Τμήματος τοῦ Συλλόγου Ἰατρὸς κ. Παντελῆς Χατζηπαναγιώτου ἐπεσκέφθη τὸν συμπατριώτην μας Νικόλαον Κούρτην ὁ ὁποῖος τυγχάνει καὶ μέλος τῆς Τοπικῆς Ἐπιτροπῆς Ν. Μάκρης, εἰς τὸ Κρατικὸν Νοσοκομεῖον Πειραιῶς.

Ο ΓΥΡΙΣΜΟΣ

Συνέχεια ἐκ τῆς 3ης Σελίδος

σε νὰ φουντώνη μέσα της, στὴν ἀρχὴ ἀκαθόριστο, ὕστερα πιὸ ξεκάθαρο. Μιὰ ἀγάπη στὸν τόπο τοῦ πατέρα της γεννιόταν μέσα της. Τὰ λόγια ποὖχε ἀκούση, λίγο πιὸ πρίν, εἶχαν δονήση τὴν εὐαίσθητη ψυχή της. Τῆς εἶχε ὅμως γεννηθῆ μιὰ ἀπορία ποὺ θὰ ἤθελε πολὺ νὰ τὴν ἀκούση ὁ πατέρας της. Στὴν ἀρχὴ δίστασε, ὕστερα πῆρε θάρρος καὶ εἶπε:

— Ὑπάρχουν, μπαμπά, πολλὰ συνομήλικά μου, ἀγόρια καὶ κορίτσια γεννημένα σὰν κι' ἐμένα, ἔξω καὶ σκορπισμένα σ' ὅλες τὶς γωνιὲς τῆς Γῆς. Γιατὶ σεῖς οἱ γονεῖς περιορίζόσαστε μόνο, νὰ μᾶς δίνετε ξενόπρεπη μόρφωση καὶ δὲ μᾶς λέτε κάπως πιὸ πολὺ ἀπ' ὅ,τι μᾶς λέτε σχετικὰ μὲ τὸν τόπο μας, πάνω στὴν ἱστορία του, στὴν τόσο πλούσια λαογραφία του, στὰ ἔθιμά του, ὥστε καὶ μεῖς νὰ τὸν γνωρίσουμε πιὸ καλὰ κα νὰ τὸν ἀγαπήσουμε;

. . . .

Ἡ χρυσόθρονη, ἀφοῦ εἶχε σκορπίση, τόσο σπάταλα, ὅλο της τὸ χρυσάφι ἄρχισε νὰ σβήνη σιγά, σιγά, σὰν φάση τερπνοῦ ὀνείρου...

Σὲ λίγο, τὸ φωτεινὸ τοῦ Ὑπερίωνα ἅρμα, ἀκτινοβολοῦσε ἐκτυφλωτικά, ἀπὸ πάνω τους, μοιράζοντας κι' αὐτὸ ἀπλόχερα τὰ λαμπόκοπά του ἀσήμια.

Τ' ἀπέραντο τῆς θάλασσας ἀτλάζι, διάστικτο ἀπὸ γκρίζα ὁμορφόσχημα νησιά, τρεμόπαιζε μὲ τὴν ἀσημόσκονη ποὺ τοὔστελλε κάθε τόσο ὁ Φοῖβος.

Οἱ δυὸ προσκυνητὲς τῆς πολυβασανισμένης τούτης γῆς, τοῦ Καστελλόριζου, ἔφθασαν ἐκεῖ ποὺ τελειώνει ὁ δρόμος κι' ἀρχίζει ἡ ἀκαταστασία τῆς φύσης. Ἐκεῖ, κάθησαν λίγο νὰ ξεκουραστοῦν... Ἀπὸ μακρυά, ἀκουγόταν μιὰ κοριτσίστικη φωνοῦλα ποὺ τραγουδοῦσε:

Καϋμένο Καστελλόριζο
ψηλά ναι τὰ βουνά σου...

Π. Κ. ΠΑΝΤΕΛΗΣ

ΚΑΛΛΙΣΤΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 2ας Σελίδος)

λία σὲ μένα, τότε, ἂς ἀνηφορήσουμε πρὸς ἐκείνη τὴν πλευρὰ κι' ἔδειξε τὴν Ἀκρόπολη.

— Πάλι ἐκεῖ; στὸν τόπο τῆς νίκης σου; δὲν τὸν βαρέθηκες; εἶπε ἡ Πρόκλα.

— Αὐτὴ τὴ φορά, ὅμως, πάνω στὸ λόφο γιὰ νὰ δῶ κι' ἐγὼ τ' ἀξεπέραστα, σὲ τέχνη, κτίσματά της...

Ἀπὸ τὸ βράχο τὸ πανόραμα τῆς Ἀθήνας ἦταν ὑπέροχο, ἀριστουργηματικό. Μιὰ μεγαλόπρεπη ἁπλωσιὰ ἀπὸ πάλλευκα σπίτια ἀγκάλιαζε, θαρρεῖς μὲ θεία στοργὴ τὸ ἱερὸ ὕψωμα. Πιὸ πέρα, στὶς παρυφές του, δέντρα ὑψώνονταν, ὅλο δέντρα, ἄλλοῦ σκόρπια κι' ἀλλοῦ μαζεμένα. Εὐλύγιστος καὶ αὐθάδης, σὰν τροπικὸ ἑρπετό, ἕνας χείμαρος διάσχιζε, βιαστικά, τὴν καταπράσινη αὐτὴ συστάδα ταράζοντας τὴν ἠρεμία ποὺ κυριαρχοῦσε σ' ὅλη της τὴν ἔκταση.

— Εἶναι ὁ Κῆπος τῆς Ἀφροδίτης, ἐξήγησε ἡ Πρόκλα καὶ τὸ ποτάμι ποὺ κυλάει ἀνάμεσ' ἀπ' αὐτὸν λέγεται Ἰλισσός. Στὶς ὄχθες του, συνέχισε ἡ κόρη τῶν Πατάρων, συνήθιζαν φιλόσοφοι σὰν τὸν Σωκράτη καὶ τὸν Πλάτωνα. Μὰ τώρα εἶναι...

— ... Τόπος ποὺ συναντιοῦνται κακόφημες παρθένες μὲ νεαρούς, γιὰ σπονδὲς στὴ χάρη τῆς Ἀφροδίτης, συμπλήρωσε ὁ Καλλίστρατος.

— Ναί. Πῶς τὸ κατάλαβες; ρώτησε, κάπως, ἀνήσυχα ἡ Πρόκλα.

— Μά, ἀπὸ τ' ὄνομα τοῦ μέρους.

Ὁ Καλλίστρατος, τώρα, διαζόταν νὰ προσέξη τὸ τεχνικὸ θαῦμα ποὺ εἶχε μπροστά του: Τὸν Παρθενώνα.

— Ὅ,τι μπορέσης καὶ δῆς ἀπ' ἔξω, πληροφόρησε ἡ Πρόκλα στὸ νεαρὸ συνοδό της, γιατὶ τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ Ναοῦ ἀνήκει στοὺς ἱερεῖς καὶ στὶς θεῖες παρθένες, τὶς θεραπαινίδες τῆς θεᾶς.

— Γιατί, ἄραγε, αὐτὸς ὁ ἀποκλεισμὸς γιὰ τὴν εἴσοδο τοῦ κοινοῦ μέσ' στοῦ Ναοῦ τὸ χῶρο; ἀναρωτιόταν ὁ Καλλίστρατος μήπως γιὰ νὰ δημιουργηθοῦν ἀτμόσφαιρα μυστηριακὴ ποὺ νὰ προκαλῆ τὸ θεῖο δέος ἢ γιὰ νὰ μὴ μαθαίνη ὁ κόσμος τὰ μεταξύ τους ὄργια;

— Γιὰ τὶ μουρμουρίζεις, Καλλίστρατε; ρώτησε ἡ Πρόκλα ἀπορημένη.

— Ἄ, γιὰ κάτι... Γιὰ τοῦ Ναοῦ τὴ φήμη ποὺ ξεπέρασε καὶ τῆς ὁλόφωτης Ἀθήνας τὰ ὅρια...

(Συνέχεια στὸ ἑπόμενον)

ΛΟΓΟΙ ΓΡΑΦΗΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 1ης σελίδος)

ἔνοχον. Αὐτὸ εἶχε ὑπ' ὄψιν του καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ὅταν ἔγραφε πρὸς τοὺς Ρωμαίους χριστιανοὺς (Ρωμ. 1, 28) ὅτι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι οὐκ ἐδοκίμασαν τὸν Θεὸν ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν ποιεῖν τὰ μὴ καθήκοντα πεπληρωμένους πάσῃ ἀδικίᾳ, πορνείᾳ, πονηρίᾳ, πλεονεξίᾳ, κακίᾳ, μεστοὺς φθόνου, φόνου, ἔριδος, δόλου, κακοηθείας». Αἱ ὑλιστικαὶ λοιπὸν ἀρχαὶ εἶναι καρπὸς παραστρατημένης ζωῆς διότι ὅπως λέγει ὁ Θεοδώρητος «ὑπόθαθρα καὶ ρίζα τῆς ἀσεβείας ἡ τοῦ βίου διαφθορά». Αὐτὰ εἶχεν ὑπ' ὄψιν καὶ ὁ Προφήτανάξ Δαβὶδ καὶ διὰ τοῦτο προκειμένου νὰ χαρακτηρίσῃ τὸν ἄφρονα ἄνθρωπον, ὑπὸ τὸν ὁποῖον ἐννοεῖ ὅλα τὰ εἴδη τῶν πρακτικῶν ἀθέων, μᾶς τὸν παρουσιάζει λέγοντα εἰς τὰ βάθη τῆς πνευματικῆς του ὑποστάσεως «οὐκ ἔστιν Θεός», καὶ σπεύδει ἀμέσως νὰ προσθέσῃ ὅτι ἡ φράσις αὐτὴ ξεφεύγει ἀπὸ τὰ χείλη ἀνθρώπων ἐξαχρειωθέντων, ἀνθρώπων τοὺς ὁποίους δὲν ἔχει δροσίσει ἡ αὔρα τῆς Θείας Χάριτος, ἀνθρώπων οἵτινες διέφθειραν καὶ κατέστησαν βδελυκτὴν τὴν διαγωγήν των. Δυστυχῶς δὲν ἔλειψαν καὶ δὲν λείπουν οἱ τοιοῦτοι ἀπὸ τὰς σημερινὰς κοινωνίας. Ὑπάρχουν καὶ σήμερον τοιοῦτοι ἄθεοι. Εἰς τὸ κεφάλι τοῦ συγχρόνου ἀθέου κατοικεῖ κόσμος ὁλόκληρος ἀλληλοσυγκρουομένων ἰδεῶν. Κάθε μία ἀπὸ αὐτὰς τὰς ἰδέας ἀντιτίθεται εἰς τὴν ἄλλην καὶ μάλιστα πολλάκις πολὺ περισσότερον ἀπὸ ὅ,τι ἀντιτίθεται εἰς τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν. Ὁ σημερινὸς ἄθεος θὰ γίνῃ εἰς τὴν ἀρχὴν γενικῶς καὶ ἀπροσδιορίστως ἄπιστος, κατόπιν ὑλιστής, κατόπιν κομμουνιστής. Κατόπιν θὰ τὰ ἀφίσῃ ὅλα αὐτὰ καὶ θὰ ριφθῇ εἰς τὸν πρακτικὸν ὑλισμόν, μὲ σύνθημα «ἅρπαξε νὰ φᾶς καὶ κλέψε νὰ ἔχῃς».

Εἶναι ὅμως φανερὸν ὅτι μία τόσον ἀντιφατικὴ ἐσωτερικὴ πραγματικότης φέρνει τὸ χάος καὶ τὸ χάος φέρνει τὴν ἀνησυχίαν καὶ ἡ ἀνησυχία τὴν ἀπαισιοδοξίαν καὶ ἡ ἀπαισιοδοξία τὴν ἀγωνίαν μὲ ἀποτέλεσμα τὸ θέαμα τὸ θλιβερὸν ποὺ παρουσιάζει ὁ σύγχρονος κόσμος. Καὶ αἱ σημεριναὶ κοινωνίαι τιμωροῦν καὶ τιμωροῦνται διὰ τὴν λύσσαν μὲ τὴν ὁποίαν κατεπολέμησαν καὶ καταπολεμοῦν τὴν πίστιν εἰς τὸν Θεόν, ἡ ὁποία δίδει δύναμιν εἰς τὴν ζωήν, ἀντοχὴν εἰς τὰς θλίψεις τοῦ παρόντος, θετικὴν ἐλπίδα διὰ τὴν αὔριον. Καὶ ἔτσι ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἔχει μέσα του τὸ σύγχρονον πνεῦμα τῆς ἀπιστίας τρομαγμένος ἀπὸ τὴν σημερινὴν πραγματικότητα καὶ πλήρης ἀγωνίας διὰ τὴν αὔριον γίνεται ὁ μωρότερος τῶν ἀνθρώπων, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐκστομίζῃ τὰς μεγαλυτέρας ἀνοησίας. Διότι πῶς ἄλλως θὰ ἠδύνατό τις νὰ χαρακτηρίσῃ τὸ λεχθὲν ὑπὸ τοῦ Ρώσου ἀστροναύτου ὅτι κατὰ τὸ ταξίδιὸν του εἰς τὸ διάστημα δὲν συνήντησε πουθενὰ τὸν Θεόν; Καὶ πῶς ἄλλως θὰ χαρακτηρίσωμεν τὰ λεχθέντα ὑπὸ Ρώσου καθηγητοῦ ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἦτο ἀστροναύτης ἐλθών, δῆθεν ἀπὸ ἄλλον κόσμον μὲ διαστημόπλοιον, παρὰ ὡς ἀνοησίας

«Εἶπεν ἄφρων ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ οὐκ ἔστιν Θεός».

καὶ ἀποκυήματα νοσηρᾶς φαντασίας;

Ἀλλ' εἶναι παρήγορον ὅτι ὑπάρχουν καὶ ἀκούονται, παρὰ τὰ παραληρήματα ταῦτα, καὶ ὑγιεῖς γνῶμαι καὶ ἀπόψεις περὶ Θεοῦ. Οὕτω τὴν ἀπάντησιν εἰς τὰς ἀνοησίας τοῦ Ρώσου ἀστροναύτου, ὅστις προπαγανδίζων τὰ συνθήματα τοῦ ἀθέου κομμουνισμοῦ ἠθέλησε νὰ κάμῃ φθηνὴ ἀθεϊστικὴ προπαγάνδα, ἔδωσεν ὁ ἐφευρέτης τῶν ἀμερικανικῶν δορυφόρων Βέρνερ Φὸν Μπράουν, διευθυντὴς τοῦ κλάδου βαλλιστικῶν πυραύλων τοῦ Ἀμερικανικοῦ στρατοῦ, ὅστις εἰς δηλώσεις του δημοσιευθείσας εἰς τὸν Τύπον εἶπε τὰ ἑξῆς: «Γιὰ μένα ἡ προσευχὴ εἶναι κάτι τὸ θεῖο καὶ θὰ προτιμοῦσα νὰ μὴν ὁμιλήσω ἐγὼ πάνω σ' αὐτό, ἀλλὰ ἕνας φωτισμένος κληρικὸς ἢ ἕνας φιλόσοφος. Δὲν πιστεύω βέβαια, ὅτι ὁ προσευχόμενος ἐπιτυγχάνει ἐκεῖνο ποὺ ζητεῖ διὰ τῆς προσευχῆς του, ξέρω ὅμως ἀπὸ προσωπικὴ πεῖρα, ὅτι ἡ προσευχὴ φέρνει μία ψυχικὴ καὶ πνευματικὴ χαλάρωσι. Προσωπικά, πιστεύω ὅτι τὸ ἀνθρώπινο γένος σήμερα ἔχει ἀνάγκη τῆς προσευχῆς περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη ἐποχὴ στὴν ἀνθρώπινη ἱστορία. Καὶ ἐξηγοῦμαι γιατί. Ἡ προσευχὴ εἶναι αὐτοσυγκέντρωσις. Καὶ προσωπικὰ γνωρίζω πόσο τεράστια εἶναι ἡ σημασία τῆς αὐτοσυγκεντρώσεως σὲ μιὰ ἐποχὴ ποὺ ἡ ψυχή μας καὶ τὸ πνεῦμα μας κομματιάζονται ἀπὸ τὶς ποικίλες μέριμνες καὶ ἀγωνίες. Ἐρωτῆστε ἕνα ψυχολόγο καὶ θὰ δῆτε πόσο τεράστια εἶναι ἡ σημασία του νὰ ξαναφέρουμε τὴν ἑνότητα στὸ πνεῦμα καὶ στὴν ψυχή. Εἰλικρινὰ πιστεύω ὅτι πέρα ἀπὸ τὸν αὐτοέλεγχο καὶ τὴν αὐτοκριτικὴ τῶν πράξεών μας καὶ τῶν σκέψεών μας ἔχομεν ἀνάγκην αὐτῆς τῆς αὐτοσυγκεντρώσεως μέσῳ τῆς προσευχῆς. Ἐξ ἄλλου, ἡ προσευχὴ δίνει ἐλπίδα καὶ ἡ ἐλπίδα μᾶς εἶναι ἀναγκαία. Ἡ ἐλπίδα φέρνει θάρρος, τὸ θάρρος ἐνεργητικότητα καὶ ἡ ἐνεργητικότης μία ψυχικὴ εὐφορία. Θὰ μποροῦσα νὰ ἀναφέρω καὶ ἄλλους λόγους ποὺ ἀναβάζουν τὴν ἀξία τῆς προσευχῆς, ἀλλὰ περιορίζομαι σ' αὐτούς. Ἂς προσευχόμεθα λοιπόν, γιὰ τὸν ἑαυτό μας, τὴν οἰκογένειά μας, τοὺς φίλους μας, ἢ ἀκόμα καὶ γιὰ τοὺς ἐχθρούς μας. Ἡ προσευχή μας φέρνει κοντὰ στὸ Θεό, ποὺ ἐδημιούργησε τὸ σύμπαν — αὐτὸ ποὺ ἐμεῖς τώρα προσπαθοῦμε νὰ ἐξερευνήσωμε».

Ὑπὸ τὸ ἴδιον πνεῦμα ὁμιλοῦν καὶ πλῆθος πολλῶν ἄλλων ἐπιφανῶν ἐπιστημόνων. Ἀλλὰ δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ κλείσωμεν τὸ παρὸν ἄρθρον πρὶν ἢ ἀναφέρωμεν ὀλίγα τινὰ διὰ τὴν ἔρευναν τὴν ὁποίαν ἔκαμε ἀπὸ τῶν στηλῶν της ἡ παρισινὴ Ἐφημερὶς «Φιγκαρώ» μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς ἀκαδημίας τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν. Εἰς τὰ μέλη τῆς ἀκαδημίας ταύτης, ἡ ὁποία συγκεντρώνει ὅ,τι ἀνώτερον ἔχει ἡ Γαλλία νὰ ἐπιδείξῃ εἰς τὰς θετικὰς ἐπιστήμας ἐτέθη τὸ ἑξῆς ἐρώτημα: «ἡ ἐπιστήμη ἀντιτάσσεται κατὰ τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος;». Εἰς τὸ ἀνωτέρω ἐρώτημα ἀπήντησαν 88 ἀκαδημαϊκοί. Ἐκ τούτων οἱ 72 κατηγορηματικῶς ἐδήλωσαν ὅτι οὐδὲν ἐκ τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν στοιχεῖον ὑπάρχει, ἐκ τοῦ ὁποίου νὰ συναχθῇ κάτι ἀντίθετον πρὸς τὴν πίστιν καὶ τὸν Δημιουργὸν τοῦ παντός, ἡ ὁποία κάλλιστα ἐναρμονίζεται πρὸς τὸ ὑγιὲς ἐπιστημονικὸν πνεῦμα. Ἐπίσης εἰς τὴν Γερμανίαν εἰς ἐποχὴν πλήρους μεσουρανήσεως τῶν σοσιαλδημοκρατικῶν ἰδεῶν ὑπεγράφη διακήρυξις ὑπὸ 83 ἐπιστημόνων, ψυχιάτρων, νευρολόγων κ.λ.π. οἱ ὁποῖοι εἰς εἰδικὸν ἐπιστημονικὸν περιοδικὸν διεκήρυξαν τὰ ἑξῆς: «Οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι νευρολόγοι καὶ φρενολόγοι ἰατροί... θεωροῦμεν ὡς ἐπείγουσαν καὶ σοβαρὰν ἀνάγκην νὰ ἀποτρέψωμεν τὴν νεολαίαν ἀπὸ τοῦ νὰ χαλαρώσῃ, ἔστω καὶ ἐπ' ἐλάχιστον, τὴν πίστιν της πρὸς τὸν Χριστόν, ἢ νὰ ἀδιαφορήσῃ ὁπωσδήποτε πρὸς τὴν πίστιν ταύτην. Ἡ χριστιανικὴ θρησκεία εἶναι πάντοτε, καὶ θὰ μένῃ, ἡ μόνη φιλοσοφία, ἡ μόνη ψυχολογία, ἡ μόνη ἠθική, ὁ μόνος κοινωνισμός. Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ οἱ ὑπογεγραμμένοι νευρολόγοι καὶ ψυχίατροι εἴμεθα σύμφωνοι πρὸς τὰ μεγαλύτερα καὶ εὐγενέστερα πνεύματα, διὰ τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ὑπερηφανεύηται τὸ Γερμανικὸν ἔθνος καὶ τὰ ὁποῖα μᾶς ἐδίδαξαν ὅτι εἰς τὸν γνήσιον Χριστιανισμὸν ὑπάρχει ἡ σοφία, ἡ ἀλήθεια, ἡ ἐλευθερία, ἡ δύναμις», (ἐκ τῶν ὡς ἄνω ὑπογραφάντων οἱ εἴκοσι ἑπτὰ εἶναι Καθηγηταὶ Γερμανικῶν Πανεπιστημίων).

Εἶναι λοιπὸν θεόπνευστος ὁ λόγος τῆς Γραφῆς «εἶπεν ἄφρων ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ οὐκ ἔστιν Θεός».

Ἀρχιμανδρίτης
ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ

ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΞΑΝΑΖΟΥΝ ΤΟ ΚΑΤΑΚΑΫΜΕΝΟ ΛΙΒΙΣΙ ΚΑΙ Η ΜΑΚΡΗ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 1ης σελίδος)

δα τόσο στὴν ἀξία τοῦ ὑλικοῦ γιὰ τὴν ἔκδοσή του ὅσο καὶ στὸν πνευματικὸ καὶ σωματικὸ μόχθο ἐκείνων ποὺ τὰ συγγράφουν. Τέτοια βιβλία δὲν μποροῦν νὰ πουληθοῦν στὴν τιμὴ ποὺ κόστισαν. Λίγοι οἱ ἀναγνῶστες, οἱ λαογράφοι καὶ μελετητὲς βασικά, καὶ ἐκεῖνοι ποὺ κατάγονται ἀπὸ τὰ μέρη ποὺ κάθε βιβλίο μελετᾶ. Μὲ τὴν ἐπιστημονικὴ ἀξία ποὺ ἔχει τὸ βιβλίο τῆς Καλλιόπης Μουσαίου κέρδισε τὸ Ἔπαθλο Μπακάκου καὶ ἔτσι τὸ Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν μπόρεσε ν' ἀπασβέσει ἕνα μέρος τῶν ἐξόδων καὶ νὰ κοστολογίσει τὸ βιβλίο στὸ ἥμισυ τῆς τιμῆς. Ἀντὶ νὰ πουλιέται Δρχ. 280. (οἱ δύο τόμοι μαζὶ) θὰ πουλιέται στὰ βιβλιοπωλεῖα Δρχ. 140.

Εἰδικὰ ὅμως γιὰ τοὺς πατριῶτες μας, καὶ χάρη στὴ φροντίδα τῆς συγγραφέως καὶ τοῦ Συλλόγου μας «Ἡ Μάκρη», τὸ διπλὸ αὐτὸ βιβλίο θὰ διατίθεται διὰ τοῦ Συλλόγου μας στοὺς πατριῶτες ποὺ θέλουν νὰ τ' ἀγοράσουν πρὸς 120 δραχμές.

Τὸ βιβλίο αὐτὸ πρέπει ν' ἀποτελέσει τὸ οἰκόσημο κάθε Μακρηνοῦ καὶ Λιβισιανοῦ σπιτιοῦ, καὶ τὸ Εὐαγγέλιο τῆς οἰκογενειακῆς των ζωῆς. Ὅταν τὰ παιδιά μας διαβάζουν αὐτὸ τὸ βιβλίο θὰ 'ναι περήφανα γιὰ τὴν καταγωγή τους. Ἀπὸ σήμερα τὰ δίδυμα ἀδέλφια Λιβίσι καὶ Μάκρη μένουν στὴν ἀθανασία. Πρέπει λοιπὸν ὅλοι μας ν' ἀποκτήσουμε αὐτὸ τὸ βιβλίο γιατὶ εἶναι χρέος μας, γιατὶ εἶναι τιμή μας.

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 3ης Σελίδος)

τακιὲς στὸ κεφάλι καὶ ἄλλους τέλος τοὺς παρέδιδαν σὲ βάρβαρους καὶ αἱμοβόρους μουαφαζάδες (χωροφύλακες) ὁδηγούς, μὲ ἐντολὴ νὰ τοὺς σκοτώσουν ἀπόμερα, στὶς ἀχανεῖς ἐρημιὲς στὰ σκοτεινὰ ἄγρια δάση τοῦ ἐσωτερικοῦ, γιὰ νὰ ξεμπερδεύουν!...

Ποιὸς ξέρει, πόσων ἀθώων παλληκαριῶν μας, θὰ λευκαίνονται ἀκόμα τὰ κόκκαλά των, στὶς ἀπόκρημνες δασώδεις χαράδρες καὶ τὰ ἀπάτητα φαράγγια τῶν πανύψηλων βουνῶν τῆς Κεντρικῆς Μικρᾶς Ἀσίας... Κατόπιν ἀπ' ὅλα αὐτά, ποὺ δὲν εἶναι εὔκολο οὔτε νὰ περιγραφοῦν, θαῦμα ἦτανε, ποὺ γλυτώσαν ἀπὸ τὰ νύχια τους μερικοὶ καὶ φαντάζεται κανείς, σὲ τί χάλια βρίσκονταν, ὅσο ἀπὸ τὰ θύματα αὐτὰ κατώρθωσαν νὰ γυρίσουν.

Ὅσες δὲν βρήκανε πουθενὰ τοὺς δικούς μας, στὴν τραγικὴ αὐτὴ ἀναζήτηση, σὲ ὅλα τὰ Νοσοκομεῖα καὶ ἄσυλα τῶν Ἀθηνῶν συνεχίσαμε τὶς ἀναζητήσεις μας, σὲ ὅλα τὰ νησιὰ καὶ τὰ πιὸ μακρυνὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος, ρωτώντας ἐδῶ κι' ἐκεῖ, μὲ ἐλάχιστες πιὰ ἐλπίδες, μήπως βροῦμε πουθενὰ τοὺς δικούς μας, μήπως τοὺς προφτάσουμε στὴ ζωή, μήπως τοὺς σώσουμε... Ἀπὸ τὸν Πειραιὰ ξαναμπήκαμε στὰ βαπόρια καὶ φτάσαμε μέχρι τὰ νησιὰ τοῦ Ἰονίου, στὴ Ζάκυνθο, τὴν Κέρκυρα κ.λ.π.

Ὅσους βρήκαμε ἐκεῖ, ἦσαν στὴν ἴδια ἀξιολύπητη κατάσταση, τοὺς πήραμε μαζί μας καὶ τοὺς φέραμε στὸ φτωχικό μας, στὴ Τζιά... Ὅσες εἶχαν τὴ σκληρότερη μοῖρα, δὲν βρῆκαν πουθενὰ τοὺς δικούς των ζωντανούς, — οὔτε πεθαμένους, τοὐλάχιστον νὰ τοὺς κηδέψουν καὶ νὰ τοὺς θάψουν...

Δὲν ἔμαθαν οἱ τραγικὲς αὐτὲς μαννάδες, ἀδελφὲς καὶ σύζυγοι, ἂν τὸ χῶμα σκέπασε τὰ βασανισμένα κορμιά των ἢ ἂν ἔγιναν βορὰ στὰ ἄγρια θηρία καὶ τὰ ὄρνια καὶ ἔμειναν ἐκεῖ ἄταφα τὰ κόκκαλά τους, στὶς ἀχανεῖς, ἄγνωστες ἐρημιές.

Μείναμε μεταξὺ ἐλαχίστης ἐλπίδας καὶ μαύρης ἀπελπισίας καὶ βάλαμε πέτρα στὴν καρδιά μας, κάνοντας κουράγιο, γιὰ νὰ κρατηθοῦμε στὴ ζωή, νὰ μπορέσουμε νὰ φροντίσουμε γιὰ τὰ ἀπροστάτευτα ἀνήλικα, καὶ ἀθῶα ὀρφανὰ νήπια καὶ τὶς ἀπαρηγόρητες, τραγικὲς γρηές μας μητέρες...

Εἴμαστε ὑποχρεωμένες, νὰ κάνουμε κουράγιο ὅταν ξαναγυρίσαμε πίσω στὴ Τζιά, νὰ τοὺς κρύβουμε τὴ τρομερὴ πραγματικότητα καὶ νὰ τοὺς παρηγοροῦμε, μὲ μάταιες ἐλπίδες καὶ φανταστικὲς παρήγορες πληροφορίες... Γιὰ νὰ γίνουμε πιστευτὲς δὲν φορέσαμε οὔτε μαῦρα.

Ἀλλὰ ποὺ νὰ ξεγελάσουμε τὴν ἀλάθευτη μητρικὴ τους διαίσθησι...

Ἀπὸ τὰ κακὰ ὄνειρα καὶ τὰ μαῦρα προαισθήματα ποὺ τὶς ἔδερναν, εἶχαν ἀπελπιστεῖ πιά...

Τὰ βράδυα στὶς προσευχές των, δὲν στέρευαν τὰ μάτια τους καὶ στὰ σκοτεινὰ τὶς νύχτες ἐκεῖ ποὺ στριφογύριζαν χωρὶς ὕπνο στὸ ἀχυρένιο στρῶμα τους καὶ νόμιζαν πὼς ἐμεῖς κοιμόμαστε, μούσκευαν μὲ τὰ πύρινα δάκρυά τους τὸ μαξιλάρι καὶ δὲν μποροῦσαν νὰ συγκρατήσουν τοὺς σπαρακτικοὺς λυγμοὺς καὶ τοὺς ἀναστεναγμούς των. Σηκωνόμαστε τότε καὶ μεῖς καὶ κλαίγαμε μαζί τους.

Αὐτὲς οἱ καϋμένες, λίγο καιρὸ μπόρεσαν ν' ἀνθέξουν σ' αὐτὲς τὶς ἀπερίγραπτες συμφορὲς καὶ συγκινήσεις κι' ἔσβυσαν ἀπὸ τὴ μεγάλη τους θλίψη...

— Φτωχὲς Ἅγιές μας μαννοῦλες.— Πέταξαν οἱ πολυπικραμένες ψυχές τους στὸν οὐρανό, μὲ τὸ πικρὸ παράπονο στὸ Θεό, ποὺ δὲν θέλησε νὰ τὶς εἶχε πάρη Αὐτές, πρὶν ἀπὸ τὰ ἀδικοσκοτωμένα μαρτυρικὰ παλληκάρια τους!...

ΒΕΡΟΥΛΑ ΔΗΜΟΣΘ. ΔΑΜΙΑΝΟΥ
τὸ γένος Μιχ. Δελησάββα

(Συνεχίζεται)

ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΣΑΚΙΡΗΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 2ας Σελίδος)

Μέσα εἰς αὐτὰ ἔδλεπε τὸ ὅραμα τῶν Πατρίδων μας καὶ προσπαθοῦσε διὰ τῶν δημοσιεύσεών του τὸ ὅραμα αὐτὸ νὰ τὸ κρατήσῃ σφιχτὰ γιὰ νὰ μὴν τοῦ ξεφύγῃ, γιὰ νὰ τὸ δείξῃ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους. Τόσον μεγάλη ἦταν ἡ ἀγάπη τοῦ Ἀγγέλου εἰς τὰ δημοσιεύματά του καὶ τόσον πολὺ τὸν συγκινοῦσαν ὅσα ἔγραφε ποὺ νόμιζε ὅτι τὸ καλύτερο μνημόσυνο γι' αὐτὸν θὰ ἦταν νὰ ξαναδιαβάσουν ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα εἶχε γράψει. Αὐτὸ θὰ τοῦ ἔδινε μεγάλη χαρά.

Οἱ πατρίδες μας τοῦ Λιβισιοῦ καὶ τῆς Μάκρης ἔχουν πολλὰ τέκνα τὰ ὁποῖα τὶς ἐτίμησαν εἰς τὴν κοινωνίαν τῶν ἐπιδόσιν, εἰς τὰ γράμματα καὶ τὰς ἐπιστήμας.

Ἐὰν ὅμως θελήσωμεν νὰ κάμωμε μίαν δικαίαν ἀξιολόγησιν τοῦ ἔργου τοῦ καθενός, δηλαδὴ νὰ συγκρίνωμεν τὸ τί προσέφερε εἰς τοὺς συμπατριώτας του ὁ καθένας, ἀναλόγως μὲ τὰς γνώσεις καὶ τὰ ἐφόδιά του, πιστεύομεν ὅτι εἰς τὸν Ἄγγελον θὰ ἔπρεπε ὁμοφώνως νὰ δώσωμεν τὴν πρώτην θέσιν. Διότι ὑπῆρξεν πρωταγωνιστὴς κάθε ὡραίας προσπαθείας καὶ διέθεσεν ὅ,τι μποροῦσε περισσότερο διὰ τὴν Πατρίδα.

Αἰωνία σου ἡ μνήμη ἀγαπητὲ Ἄγγελε.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ Ι. ΠΕΤΡΟΓΛΟΥ

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ Ν. ΜΑΚΡΗΣ

Ἀξιότιμε Κύριε Διευθυντά,

Παρακαλοῦμεν θερμῶς, ὅπως φιλοξενήσητε εἰς τὰς στήλας τῆς ἐφημερίδος σας «τὸ Λιβίσι» ἐπιστολὴν μας πρὸς τὰ μέλη τῆς Ὀργανώσεως Μακρηνῶν καὶ Λιβισιανῶν «Ἡ Μάκρη» καὶ τοὺς ἁπανταχοῦ Μακρηνούς.

Ἀγαπητοὶ συμπατριῶται.

Γνωρίζομεν τὴν ἀγάπην καὶ τὴν στοργὴν μὲ τὴν ὁποίαν περιβάλλετε τὴν ἰδιαιτέραν πατρίδα μας καὶ τὸ ξεχωριστὸν ἐνδιαφέρον μὲ τὸ ὁποῖον παρακολουθεῖτε τὴν προσπάθειαν ἀναπτύξεώς της.

Εἶναι δὲ γεγονὸς ἀναμφισβήτητον, ὅτι εἰς τὸν τομέα τοῦτον ἐπετελέσθη ὄντως σημαντικὸν ἔργον πρὸς τιμὴν καὶ χαρὰν ὅλων μας.

Ἐν τούτοις, εἰς τὴν γενικὴν αὐτὴν προσπάθειαν ἐξυψώσεως τοῦ χωριοῦ μας, ἐλησμονήθη ἐκεῖνον, τὸ ὁποῖον θὰ ἔπρεπε νὰ προσεχθῇ ἰδιαιτέρως: Τὸ σχολεῖον μας, εἰς τὸ ὁποῖον μορφοῦνται καὶ μεγαλώνουν τὰ παιδιά μας, οἱ πατέρες καὶ αἱ μητέρες τῆς αὔριον, οἱ συνεχισταὶ τῶν ὡραίων μας παραδόσεων, τὸ μέλλον τοῦ τόπου καὶ τῆς φυλῆς μας. Λησμονημένον ἔμεινεν εἰς κατάστασιν ἀπάδουσαν εἰς τὴν εἰκόνα ἀναπτύξεως τοῦ χωριοῦ. Ἀπερίφρακτον, ἄνευ γυμναστικῶν ὀργάνων καὶ ἐγκαταστάσεων, διὰ τὴν ἀποτροπὴν τῶν παιδιῶν μας ἀπὸ ἐπιβλαβεῖς ἀσχολίας καὶ τὴν κατεύθυνσίν των πρὸς εὐγενῆ ἰδεώδη, ἄνευ ἐποπτικῶν ὀργάνων καὶ μέσων διὰ τὴν ἀρτίαν μόρφωσίν των, μὲ τὰς αἰθούσας ἠμιτελεῖς, στερούμενον συγχρόνων καὶ ὑγιεινῶν ἀφοδευτηρίων, ἐπαρκοῦς ὑδρεύσεως καὶ μὲ πλῆθος ἄλλας ἐλλείψεις.

Εἰς τὴν ἀγάπην καὶ τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα ὅλων ἐκείνων, ποὺ πονοῦν τὸν τόπον μας, ποὺ ὁραματίζονται ἕνα ὡραῖον μέλλον διὰ τὴν νεότητά μας ἀπευθυνόμεθα καὶ ζητοῦμεν τὴν συνδρομήν των διὰ νὰ κάνωμεν τὸ σχολεῖον μας σύγχρονον, ἄξιον τῆς ἀποστολῆς του.

Εἶναι τόσαι αἱ ἀνάγκαι καὶ αἱ ἐλλείψεις του.

Κάθε συνδρομὴ καὶ βοήθεια θὰ εἶναι πολύτιμος καὶ θὰ γραφῇ εἰς ἰδιαίτερον βιβλίον δωρητῶν τοῦ σχολείου.

Περισσότερον ὅμως θὰ γραφῇ εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν τῶν ἰδίων καὶ τῶν παιδιῶν μας.

Ἐν Νέᾳ Μάκρῃ τῇ 25)4)1962.
Ὁ Πρόεδρος τῆς Σχολικῆς Ἐφορείας
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

⁂

Ὁ Σύλλογος μας ἀντελήφθη τὴν κατάστασιν αὐτὴν τοῦ Σχολείου Ν. Μάκρης καὶ εἰς μίαν ἀπὸ τὰς πρώτας ἐκδηλώσεις του ἐδώρησε, μὲ τὰ πενιχρὰ μέσα ποὺ διαθέτει, μερικοὺς χάρτας τῆς Φυσικῆς Ἱστορίας μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι τὸ παράδειγμά του θὰ εὕρισκε μιμητὰς ἰδιαιτέρως μεταξὺ τῶν Νεομακρηνῶν οἱ περισσότεροι τῶν ὁποίων εὑρίσκονται, εὐτυχῶς, εἰς ἀνθηρὰν οἰκονομικὴν κατάστασιν. Εὐχόμεθα ἡ παροῦσα ἔκκλησις τῆς Σχολικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἔχῃ ἀπήχησιν, ἔστω καὶ ἀργά, διότι εἶναι πραγματικὰ λυπηρὸν νὰ στερῆται τὸ Σχολεῖον τῆς Ν. Μάκρης τῶν στοιχειωδῶν μέσων διδασκαλίας καὶ ὑγιεινῆς διαβιώσεως ἐν αὐτῷ τῶν παιδιῶν.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 1ης σελίδος)

δροσερὸ χιοῦμορ, μὲ τὶς θυμόσοφες ἐκφράσεις του, σὲ νοήματα, μπῆκε στὴν αἰωνιότητα.

Ἡ πνευματικὴ ἐνεργητικότητα ἑνὸς βλαστοῦ τῆς Μάκρης, τῆς κ. Καλλιόπης Μουσαίου — Μπουγιούκου μὲ τὴν ἀξιόλογη Διεύθυνση τῆς κ. Μέλπως Μερλιὲ τοῦ Κέντρου τῶν Μικρασιατικῶν Σπουδῶν, ποὺ ἔκαμε τὴν περισυλλογὴ 1.510 μνημειωδῶν παροιμιῶν τοῦ τόπου μας σὲ ἔργο ὀγκῶδες καὶ περισπούδαστο, ποὺ τὸ εἰσηγεῖται ἐνθουσιωδῶς ὁ διακεκριμένος ἐπιστήμων κ. Δημ. Πετρόπουλος, καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, καὶ ἡ ἀξία κάθε ἐπαίνου καὶ εὐγνωμοσύνης μας ἐργασία τοῦ ἐπίσης διακεκριμένου ἐπιστήμονος κ. Ν. Ἀνδριώτου, καθηγητοῦ ὁμοίως τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης γιὰ τὸ γλωσσικὸ ἰδίωμα τοῦ Λιβισίου, ὕστερα ἀπὸ μακροχρόνια καὶ ἐπίμοχθη προσπάθεια ἔφεραν σὲ πέρας τὸ ἄθλημα τοῦτο.

Δύο βιβλία, τὸ πρῶτον ἐκ σελίδων 473 καὶ τὸ δεύτερον ἐκ σελίδων 125 ἐκτίθενται εἰς τὰ βιβλιοπωλεῖα Ἀθηνῶν καὶ εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Συλλόγου μας στὴ διάθεση κάθε πνευματικοῦ ἀνθρώπου.

Γιὰ τὸ πρῶτο ἡ κ. Καλλιόπη Μουσαίου - Μπουγιούκου ἐτιμήθη διὰ τοῦ ἐπάθλου Μπακάκου ἐκ δραχμῶν τριάντα χιλιάδων (30.000), τὶς ὁποῖες φιλότιμα διέθεσε ἐξ ὁλοκλήρου γιὰ τὴν ἐκτύπωση τῶν ἔργων.

Δὲν πρόκειται ἡμεῖς, οἱ ὑποφαινόμενοι νὰ ἐξάρωμε τὴ σημασία αὐτὴ τῆς εὐγενικῆς χειρονομίας τῆς κ. Μπουγιούκου. Ἀφίνομε αὐτὴ τὴν κριτικὴ σὲ κάθε Μακρηνολιβισιανό.

Ὅμως ἡ χειρονομία αὐτὴ νομίζομε, ὅτι πρέπει γιὰ ὅλους μας νὰ γίνῃ κίνητρο, ὥστε καμμία Σχολικὴ Βιβλιοθήκη, κανεὶς Σύλλογος, κανεὶς Μακρηνολιβισιανὸς νὰ μὴ ἀμελήσῃ νὰ πλουτίσῃ τὴ βιβλιοθήκη του μὲ τὰ πολύτιμα αὐτὰ βιβλία.

Πρὸς τοῦτο ἀπευθυνόμεθα στὰ πατριωτικὰ συναισθήματα ὅλων.

Μὲ πατριωτικοὺς χαιρετισμοὺς
Ἡ Ἐπιτροπὴ
διὰ τὴν διάδοσιν τοῦ βιβλίου
Χρ. Χατζῆς
Μιχ. Πανηγύρης
Ἀντ. Παπαθανασίου
Ἰ. Λαμέρας.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Μιχαὴλ Σαντόπουλος	60
Βύρων Τσακίρης	60
Ἀντώνιος Τζίζης	— 35
Φώτης Φούντας	60
Νίκη Φαμελιάρη	60
Μιχαὴλ Χ. Κω)ντίνου	60
Ἀντών. Χατζηαταματίου	60
Ἀγαπητὸς Χατζηελένης	35
Ρένα Χριστοδουλοπούλου	35+35
Μιλτιάδης Χατζηστορήπου	60
Χαράλαμπος Χαριτωνίδης	60
Χριστίνα Χιωτάκη	35
Ἰωάννης Χατζησάββας	35+35
Μιχαὴλ Χατζηθωμᾶς	35+35
Διονύσιος Χατζηγαβριὴλ	300
Σῖμος Χατζηγαβριὴλ	60
Δέσποινα Χουρμουζιάδου	60
Φιλιὼ Χαλκιᾶ	60
Βασίλειος Χατζησωτηρίου	60
Δέσποινα Ψύχα	60

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Ἀντών. Καμπούρης £ 2 δρχ.	166,80
Μ. Κράπου, Αὐστραλία,	£ 2
Β. Κιλμέτης	φρ. 20
Γ. Παπαθεοδοσίου, Καναδᾶ,	$ 5

ΣΥΝΕΣΤΙΑΣΙΣ ΕΙΣ Ν. ΜΑΚΡΗΝ

Τὴν Κυριακὴν 24ην Ἰουνίου θὰ γίνῃ μιὰ συνεστίασις τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου εἰς Ν. Μάκρην. Εἶναι ἡ πρώτη ἐκδήλωσι διὰ τὴν διάδοσιν τοῦ βιβλίου "Παροιμίαι τοῦ Λιβισιοῦ καὶ τῆς Μάκρης,, ὡς ἀπεφασίσθη ὑπὸ τοῦ Συλλόγου.

Τὴν ἡμέραν αὐτὴν ἡ συσταθεῖσα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον Ἐπιτροπὴ θὰ ἔλθη εἰς ἐπαφὴν μὲ τοὺς πατριώτας καὶ θὰ τοὺς ἐξηγήσῃ τὴν σημασίαν τὴν ὁποίαν ἔχει ἡ ἔκδοσις τοῦ βιβλίου τούτου δι' ὅλους μας.

ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ

Ἐγνώσθη ὑπὸ τῶν Ἁρμοδίων Ἀρχῶν ὅτι οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ λάβουν μέρος εἰς ἐκδρομὴν διὰ τὴν γενέτειράν μας Μάκρην καὶ Λιβίσι, τὴν ὁποίαν θὰ διοργανώσῃ ὁ Σύλλογος πρέπει νὰ δώσουν τὰ κάτωθι στοιχεῖα:

Ὄνομα καὶ ἐπώνυμον
Ὄνομα πατρὸς ἢ συζύγου
Τόπος Γεννήσεως
Ἔτος Γεννήσεως
Ἀριθμὸν Ταυτότητος καὶ ἐκδίδουσα Ἀρχήν.

Διευκρινίζεται ὅτι ἡ ἐκδρομὴ αὐτὴ θὰ λάβῃ χώραν τότε μόνον ὅταν δηλωθῇ ἀρκετὸς ἀριθμὸς ἐπιθυμούντων πατριωτῶν.

ΕΤΟΣ 2ον
ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 16

ΛΙΒΙΣΙ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΜΑΚΡΗΝΩΝ ΚΑΙ ΛΙΒΙΣΙΑΝΩΝ "Η ΜΑΚΡΗ,,

ΑΘΗΝΑΙ
ΜΑΪΟΣ
1962

ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΟ στὴν κ. ΜΕΛΠΩ ΟΚΤΑΒΙΟΥ ΜΕΡΛΙΕ

Τὰ Νοτιοανατολικὰ παράλια τῆς Λυκίας, κοιτίδα τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων, καὶ ἰδιαίτερα τὸ Λιβίσι καὶ ἡ Μάκρη, γιορτάζουν ἀπὸ σήμερα τὴν ἀνάστασί τους χάρις στὴν ἐμπνευσμένη φυσιογνωμία τῆς κ. Μέλπως Ὀκταβίου Μερλιὲ ὑπὸ τὶς ὁδηγίες τῆς ὁποίας συλλέγεται κι' ἀξιοποιεῖται ὅλος ὁ λαογραφικὸς πλοῦτος τῆς Μικρᾶς Ἀσίας.

Ὅσοι ἔζησαν καὶ θάφτηκαν στὰ ἱερά τους χώματα μπαίνουν ἀπὸ σήμερα στὴν ἀθανασία, μὲ τὴν ἔκδοσι τοῦ βιβλίου "Παροιμίαι τοῦ Λιβισίου καὶ τῆς Μάκρης,,.

Ἐμεῖς οἱ ἀπόγονοι τῆς περίλαμπρης αὐτῆς γενιᾶς εὐχαριστοῦμε μ' εὐγνωμοσύνη καὶ γιορτάζουμε τὴν ἀναβίωσι τῆς Πατρίδας μας. Εὐχαριστοῦμε τὴν ἀκούραστη ὁδηγό, τὴν Μάνα τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κ. Μέλπω Ὀκταβίου Μερλιὲ ποὺ χάρις σ' αὐτὴν διασώζονται οἱ πνευματικοὶ θησαυροὶ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἀπὸ τὴ φθορὰ τοῦ χρόνου.

Τὸ ΛΙΒΙΣΙ ἐκφράζει ἰδιαιτέρως τὴν εὐγνωμοσύνη του, καὶ εὔχεται ὑγείαν, χαρὰν καὶ μακροβιότητα εἰς τὴν ὑπέροχον αὐτὴν Ἑλληνίδα διὰ νὰ συνεχίσῃ νὰ κρατᾶ ἀναμμένη τὴ δάδα καὶ νὰ φωτίζῃ τὴ δοξασμένη ἱστορία μιᾶς χαμένης περιοχῆς τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

ΡΕΝΑ ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΟΥ

ΨΗΦΙΣΜΑ

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου Μακρηνῶν καὶ Λιβισιανῶν «Η ΜΑΚΡΗ» συνελθὸν εἰς ἔκτακτον πανηγυρικὴν συνεδρίασιν ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τῶν βιβλίων «Μελέτη τοῦ Ἰδιώματος τοῦ Λιβισιοῦ», τοῦ Καθηγητοῦ Γλωσσολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Ν. Ἀνδριώτη, καὶ «Παροιμίαι τοῦ Λιβισιοῦ καὶ τῆς Μάκρης», τῆς κ. Καλλιόπης Μπουγιούκου - Μουσαίου ὑπὸ τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν καὶ ἀκοῦσαν τὴν εἰσήγησιν τοῦ Προέδρου αὐτοῦ τονίσαντος τὴν ἐπιστημονικὴν πληρότητα καὶ τὴν ἱστορικὴν σπουδαιότητα τῆς ἐκδόσεώς των

ΨΗΦΙΖΕΙ:

ὁμοφώνως ὅπως ἐκφρασθῇ ἡ εὐγνωμοσύνη τοῦ Συλλόγου ὡς καὶ ὅλων τῶν Μακρηνῶν καὶ Λιβισιανῶν πρὸς τὴν Κυρίαν ΜΕΛΠΩ ΟΚΤΑΒΙΟΥ ΜΕΡΛΙΕ διευθύντριαν τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν ὑπὸ τὴν ἐμπνευσμένην πρωτοβουλίαν τῆς ὁποίας ἐξεδόθησαν, καὶ

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

ὅπως ἐπιδοθῇ τὸ παρὸν ψήφισμα εἰς τὴν ὑπέροχον αὐτὴν Ἑλληνίδα ὡς ἕνας ἐλάχιστος φόρος τιμῆς καὶ ἀναγνωρίσεως τῶν πολυτίμων ἐθνικῶν ὑπηρεσιῶν ἃς προσφέρει διὰ τὴν διάσωσιν καὶ διαφύλαξιν τοῦ πνευματικοῦ πολιτισμοῦ τῆς Μ. Ἀσίας ὡς καὶ ἕνα δεῖγμα εὐγνωμοσύνης διὰ τὴν ἰδιαιτέραν τιμὴν ἣν ἀπέδωσεν εἰς τὴν Μάκρην καὶ τὸ Λιβίσι.

Τὸ παρὸν δημοσιευθήτω διὰ τῆς ἐφημερίδος τοῦ Συλλόγου «Λιβίσι».

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ἰουνίου 1962
Ὁ Πρόεδρος Ἡ Γραμματεὺς
Τὰ Μέλη

ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΞΑΝΑΖΟΥΝ ΤΟ ΚΑΤΑΚΑΫΜΕΝΟ ΛΙΒΙΣΙ ΚΑΙ ΜΑΚΡΗ

ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΑΝ ΟΙ «ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΤΟΥ ΛΙΒΙΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΑΚΡΗΣ» ΤΗΣ ΚΑΛΛΙΟΠΗΣ ΜΟΥΣΑΙΟΥ - ΜΠΟΥΓΙΟΥΚΟΥ ΚΑΙ Η ΜΕΛΕΤΗ ΤΟΥ ΛΙΒΙΣΙΑΝΟΥ ΙΔΙΩΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ Ν. Π. ΑΝΔΡΙΩΤΗ.

Η ΠΑΤΡΙΔΑ ΜΑΣ ΠΕΡΝΑ ΣΤΗΝ ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΟΦΙΑΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ ΜΑΣ.

ΞΕΧΩΡΙΣΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΣΤΙΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Μὲ ἄφατη ἱκανοποίηση στὴν ψυχή μας δίνουμε στὴ δημοσιότητα τὸ χαρμόσυνο νέο. Τὸ βιβλίο τῆς Καλλιόπης Μουσαίου-Μπουγιούκου μὲ τὶς παροιμίες τῆς Πατρίδας μας παραδόθηκε στὴν κυκλοφορία. Ἕνας ὀγκώδης τόμος μὲ κάπου 470 σελίδες, ὅπου παρελαύνουν ὅλες οἱ παροιμίες ποὺ εἶχαν μαζέψει οἱ ἀείμνηστοι παροιμιογράφοι Μιχαὴλ Ι. Μουσαῖος, Κωνσταντῖνος Λαμέρας, Ἀνδρέας Π. Ἰωαννίδης, λαμπρὰ τέκνα τῆς πατρίδας μας, καὶ ἡ Μαρία Γ. Λιουδάκη, ποὺ πέθανε πρὶν ἀποτελειώσει τὸ ἔργο της. Κοντὰ σ' αὐτὲς τὶς παροιμίες καὶ ὅλες ἐκεῖνες ποὺ μάζεψε ἡ ἀκούραστη Λιβισιανὴ δέσποινα, Καλλιόπη Μουσαίου - Μπουγιούκου, γυρίζοντας ὅλα τὰ μέρη ποὺ εἶναι ἐγκατεστημένοι πατριῶτες μας, μιλώντας μὲ τοὺς γέρους καὶ τὶς γριὲς Λιβισιανές, ἐλέγχοντας τὸ ὑλικὸ ποὺ εἶχαν καταγράψει οἱ παροιμιογράφοι καὶ καταγράφοντας ὅ,τι καινούργιο εὕρισκε. 1308 παροιμίες μαζεύτηκαν ἔτσι, καταγράφτηκαν, μελετήθηκαν μεταφράστηκαν καὶ ἔγινε καὶ ἡ σύγκρισή τους μὲ παράλληλες ἢ παραπλήσιες παροιμίες Ἀρχαῖες, Βυζαντινές, Μεταβυζαντινὲς καὶ σύγχρονες. Ἀκολουθοῦν ἄλλες 202 παροιμίες ποὺ εἶχε συγκεντρώσει ὁ γνωστότατος συμπατριώτης μας δικηγόρος καὶ πολιτευτὴς Ἀντώνιος Τζίζης, ποὺ ἐπειδὴ ὅμως δόθηκαν ὅταν τὸ ὅλο ἔργο βρισκόταν πρὸς τὸ τέλος του, καταχωρήθηκαν καὶ μεταφράστηκαν χωρὶς ὅμως νὰ γίνει συγκριτικὴ ἔρευνα.

Τὸ ὅλο ἔργο ἔχει ἐκδοθῆ σὲ δύο τόμους, ποὺ ὅμως κυκλοφοροῦν μαζί. Στὸν πρῶτο τόμο μὲ τίτλο ΤΟ ΙΔΙΩΜΑ ΤΟΥ ΛΙΒΙΣΙΟΥ ΤΗΣ ΛΥΚΙΑΣ ὁ καθηγητὴς τῆς Γλωσσολογίας Ν. Π. Ἀνδριώτης τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, βαθύτατος γνώστης τῶν Μικρασιατικῶν ἰδιωμάτων μᾶς ἔκανε τὴν τιμὴ νὰ μελετήσει τὴ Λιβισιανὴ διάλεκτο. Ἡ μελέτη του στηρίχτηκε στὰ χειρόγραφα τοῦ ἀείμνηστου Μουσαίου καὶ στὸ πλούσιο ὑλικὸ τῆς Κυρίας Μπουγιούκου. Γιὰ τὴ φωνητικὴ ἀπόδοση χρησιμοποίησε τὴν Κυρία Δ. Τσακιργιάννη καθὼς καὶ Λιβισιανὲς ποὺ βρίσκονται στὴν Θεσσαλονίκη.

Μὲ τὴν ἐμπεριστατωμένη αὐτὴ μελέτη ἔχουμε τὴν ἱστορικὴ τοποθέτηση τοῦ ἰδιώματος καὶ πλήρη ἐξήγηση τῆς γλωσσικῆς του ἰδιορρυθμίας.

Ἀκολουθεῖ ὁ Γεωγραφικὸς Χάρτης Κόλπου Μάκρης ἢ Γλαύκου ποὺ τὸν σχεδίασε μὲ μεγάλη στοργή, προσοχὴ καὶ ἀκρίβεια ὁ ἀξέχαστος συμπολίτης μας Στέλιος Θεοδοσιάδης.

Ἡ μιὰ πίσω ἀπὸ τὴν ἄλλη καταχωρημένες ἀνάλογα μὲ τὸ κλῖμα τους, ἀκολουθοῦν 1308 παροιμίες μὲ τὴν μετάφρασή τους, τὸ νόημά τους, τὴ σύγκρισή τους μὲ παράλληλες τῆς Ἀρχαιότητας καὶ τῆς Βυζαντινῆς ἐποχῆς καθὼς καὶ τῶν νεωτέρων χρόνων καὶ τέλος παραπομπὲς στοὺς συγγραφεῖς καὶ παροιμιογράφους ὅπου ἀναφέρονται.

Τὶς διαδέχονται οἱ 202 παροιμίες τοῦ κ. Α. Τζιζῆ, ἕνα εὑρετήριο λέξεων, γιὰ τοὺς ἀκατατόπιστους στὸ ἰδίωμα, ἕνα εὑρετήριο τῶν συγγραφέων καὶ συλλογῶν παραλλήλων παροιμιῶν. Τέλος σημείωμα τῆς Καλλιόπης Μουσαίου - Μπουγιούκου γιὰ ὅσους τὴν βοήθησαν στὸ ἔργο της μὲ κατάλογο τῶν πληροφορητῶν της.

Τὸ δίτομο αὐτὸ τεράστιο ἔργο ἀποτελεῖ μέρος τῶν Ἐκδόσεων τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν, ποὺ κάτω ἀπὸ τὴν φωτισμένη διεύθυνση τῆς Κας Μέλπως Μερλιέ, ἀνέλαβε νὰ διασώσει καταγράψει, μελετήσει καὶ γνωρίσει τοὺς θρησκευτικοὺς θησαυροὺς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ποὺ ὅσο περνοῦν τὰ χρόνια κινδυνεύουν νὰ χαθοῦν, ἀπὸ τὴ φθορὰ τοῦ χρόνου καὶ τῆς κρατικῆς ἀδιαφορίας.

Τεράστια ἡ ἀξία αὐτῶν τῶν ἐκδόσεων καὶ βαρύτατα τὰ ἔξο-

Συνέχεια εἰς τὴν 4ην Σελίδα

ΠΡΑΚΤΙΚΟΝ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Παρόντες: Μ. Σαράφης, Μ. Πανηγύρης, Ρ. Βελισσαρίου, Δ. Ζαμπάκη, Χρ. Βράτσου, Μ. Θεοδοσιάδη, Π. Χ''Παναγιώτου, Γ. Παναγῆς καὶ Ἀν. Γεωργαλίδου.

Ἀπόντες: Μ. Βασιλειάδης, Β. Λαζαρίδης.

Τὴν σημερινὴν συνεδρίασιν ἐτίμησαν διὰ τῆς παρουσίας των, κατόπιν προσκλήσεως, ἡ Κα Καλλιόπη Μουσαίου - Μπουγιούκου, ὁ κ. Χριστόδουλος Χατζῆς, δεδομένου ὅτι κύριον θέμα τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «Παροιμίες τοῦ Λιβισιοῦ καὶ τῆς Μάκρης» ἐκδοθὲν ὑπὸ τῆς Κας Μπουγιούκου βιβλίον.

Πρῶτος ἔλαβε τὸν λόγον ὁ κ. Πρόεδρος, ὅστις διερμηνεύων τὰ αἰσθήματα ὅλων τῶν μελῶν τοῦ Δ. Συμβουλίου, ἐξέφρασε τὸν θαυμασμὸν καὶ τὰ συγχαρητήρια ὅλων πρὸς τὴν Καν Μπουγιούκου, διὰ τὸ πολύτιμον ἔργον της, διὰ τὸ ὁποῖον ἐμόχθησε πραγματικὰ ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν, μὴ φεισθεῖσα κόπου, χρόνου, οὐδὲ καὶ χρημάτων καὶ τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ ἱερὰν παρακαταθήκην εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Πατρίδος μας Μάκρης καὶ Λιβισιοῦ καὶ γενικώτερα προσθήκην εἰς τὴν ἱστορίαν καὶ λαογραφικὸν πλοῦτον τῆς Ἑλλάδος. Ὡς ἐλάχιστον φόρον τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης τοῦ Συλλόγου τόσον πρὸς τὴν Καν Μπουγιούκου, τὴν σεμνὴν αὐτὴν ἐργάτιδα τῆς τέχνης, ὅσον καὶ εἰς τὴν ἀξιότιμον Καν Μέλπω Μερλιέ, Διευθύντριαν τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν, ὑπὸ τὴν ἐμπνευσμένην πρωτοβουλίαν καὶ θερμὴν συμπαράστασιν τῆς ὁποίας ἐξεδόθη τὸ ἀνωτέρω βιβλίον, καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὸν Καθηγητὴν τῆς Γλωσσολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Ν. Π. Ἀνδριώτην, ὅστις ἐνθουσιασθεὶς ἀπὸ τὸν λαογραφικὸν πλοῦτον τοῦ Λιβισιοῦ καὶ τὴν ἀρτίαν ἐργασίαν τῆς Κας Μπουγιούκου, συνέγραψε τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὸ Ἰδίωμα τοῦ Λιβισιοῦ τῆς Λυκίας» βιβλίον του, ὡς ἐπίσης καὶ τὸν κ. Δημ. Α. Πετρόπουλον, Καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου Θεσ)νίκης, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκει ἡ τόσον διαφωτιστικὴ εἰσαγωγὴ εἰς τὸ βιβλίον τῆς Κας Μπουγιούκου, ἐλήφθη ὁμοφώνως ἡ ἀπόφασις ὅπως ἐπιδοθῶσι εἰς αὐτοὺς ψηφίσματα, τὸ κείμενον τῶν ὁποίων νὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ ὑπὸ ἔκδοσιν ὡς καὶ ἑπόμενα φύλλα τῆς ἐφημερίδος τοῦ Συλλόγου.

Ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς εὐρυτέρας διαθέσεως τοῦ βιβλίου, ἡ τιμὴ τοῦ ὁποίου ὡρίσθη εἰς δραχ. 120 διὰ τὸν Σύλλογον καὶ δρ. 140 διὰ τὰ βιβλιοπωλεῖα, ὁ κ. Πρόεδρος ὑπέδειξε τὰ ἑξῆς:

1) Νὰ συσταθοῦν ἐπιτροπαὶ διαφωτίσεως τῶν πατριωτῶν μας.

2) Νὰ δημοσιεύωνται ἀποσπάσματα τοῦ βιβλίου εἰς τὴν ἐφημερίδα τοῦ Συλλόγου καὶ

3) Νὰ γίνωνται συνεστιάσεις πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπόν.

Ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω προτάσεων ἐγένετο μακρὰ συζήτησις, καθ' ἣν ἠκούσθησαν αἱ ἀπόψεις ὅλων. Ὁ κ. Χριστόδουλος Χατζῆς ἐξέφρασε τὴν γνώμην ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ μία προσπάθεια πρὸς τοὺς διδασκάλους, πατριώτας μας καὶ μή, Προέδρους Κοινοτήτων κ.λ.π. εἰς μὲν τοὺς πλησιεστέρους διὰ προσωπικῆς ἐπαφῆς, εἰς δὲ τοὺς μακρὰν εὑρισκομένους δι' ἐπιστολῶν. Ἡ πρότασις αὕτη ἐγένετο ὁμοφώνως δεκτὴ καὶ κατόπιν τούτου παρεκλήθη τόσον ὁ ἴδιος, ὅσον καὶ ὁ κ. Μιχαὴλ Πανηγύρης, ὡς ἁρμοδιώτεροι, νὰ ἀναλάβουν μίαν τοιαύτην πρωτοβουλίαν.

Ὡς πρώτη συνεστίασις μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν διαφώτισιν τοῦ κοινοῦ διὰ τὸ βιβλίον τῆς Κας Μπουγιούκου, ὡρίσθη ἡ 24)6)62, ἡμέρα Κυριακή, εἰς Νέαν Μάκρην.

Ἐξαντληθέντος τοῦ θέματος, ἐλύθη ἡ συνεδρίασις.

Ὁ Πρόεδρος
Ἡ Γεν. Γραμματεὺς
Τὰ μέλη

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ἀγαπητοί μας συμπατριῶτες καὶ φίλοι,

Μὲ χαρὰ ἀπερίγραπτη ἐρχόμαστε σὲ ἐπικοινωνία μαζί σας.

Ἡ πικρία βέβαια τοῦ ἄδικου καταποντισμοῦ τῆς Πατρίδας μας Λιβισιοῦ — Μάκρης στὴν ἀφάνεια καὶ τὴν λησμονιά, παρ' ὅλα τὰ χρόνια, ποὺ πέρασαν, δὲν ἔπαυσε νὰ σφίγγῃ τὸν λαιμό μας σὰν βραχνὰς ἀνελέητος καὶ ἐφιάλτης βαρὺς καὶ νὰ καταπιέζῃ τὴν ψυχή μας καὶ γενικώτερα τὸ Εἶναι μας.

Εἴμαστε βέβαιοι, ὅτι τὰ ἴδια βαρειὰ συναισθήματα, προκαλεῖ καὶ σὲ Σᾶς, ἡ ἀνάμνηση τῆς Πατρίδας μας, ποὺ ἀνάλογα μὲ τὸν πληθυσμό μας, ἀνάμεσα στὶς τόσες πολιτεῖες τοῦ Μικρασιατικοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἀκτινοβολεῖ στὴν κορυφὴ τῆς πυραμίδας ἀπὸ ἀπόψεως ἠθῶν καὶ ἐθίμων ζηλευτῶν, πατριωτικῆς ἔξαρσης ἀπαράμιλλης καὶ ἀκόμα, σὰν γεννήτρας φυσιογνωμιῶν ξεχωριστῶν, ποὺ μποροῦν ἀξιόλογα νὰ προβληθοῦν σὲ κάθε ἐπίπεδον ἀνθρώπινης δραστηριότητας, σὲ ἰσοτιμία μὲ 'κεῖνα τὰ ἀξιομίμητα παραδείγματα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα γέμει ἡ ἱστορία καὶ παράδοση τῆς Νέας Μεγάλης Πατρίδας μας.

— Ἡ πικρία ὡστόσο αὐτή, ἀγαπητὲ φίλε καὶ πατριώτη, ποὺ παραδέρνει κάθε Μακρηνολιβισιανὸ μὲ τὶς προσπάθειες τώρα τοῦ Συλλόγου μας, ποὺ προσεχέστερον σκοπὸν τῆς δράσεώς του ἔταξε νὰ μετουσιώσῃ καὶ νὰ παραδώσῃ στὴν αἰωνιότητα ἀνάγλυφα καὶ ὁμιλοῦντα τὰ ἤθη μας τὰ ἔθιμά μας, τὶς ἑορταστικές μας πανηγύρεις, τὶς βαρύτιμες ἐνδυμασίες μας, στήνοντας αὐτούσιον ἀληθινὸ σπίτι στὶς ὁμώνυμες πολιτεῖες μας, ἡ πικρία — ἐπαναλαμβάνω — αὐτὴ σιγὰ σιγὰ ἀρχίζει νὰ κάμπτεται.

— Κάποια ἀναπνοὴ ἀρχίζει νὰ φουσκώνῃ τὰ στήθη μας καὶ νὰ δροσίζῃ τὴν καρδιά μας.

— Τὸ πλέον δύσκολον καὶ δυσεπίλυτο θέμα τῆς Πατρίδας μας, ἡ γλῶσσα μας, γνήσιον τέκνον αὐτὴ τῆς ἀρχαίας, τὰ παραμύθια μας, τὰ ζουμερά μας ἀποφθέγματα, οἱ ξύπνιες παρομοιώσεις μας μὲ τὸ βαθύτερον πικρόχολο, τὸ εἰρωνικὸ καὶ

(Συνέχεια εἰς τὴν 4ην Σελίδα)

ΑΠΟ ΜΗΝΑ ΣΕ ΜΗΝΑ
ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΑΥΜΑ

Ἀναρωτηθήκατε ποτὲ τί εἶναι αὐτὸ τὸ Ἑλληνικὸ θαῦμα; Τὸ λέμε καὶ μᾶς τὸ λένε τόσες φορές, μὰ ποτὲ δὲν ἀναρωτηθήκαμε:

— Τί 'νιν καλὲ τουννὰ τοῦ μαϊκοῦλιν;

Εἶναι κάτι πολὺ ἁπλό. Ὅταν εἶσαι ξεβράκωτος, ἀκατάρτιστος, ἄφραγκος, ἄγνωστος καὶ ἀβοήθητος, καὶ διαθέτεις μονάχα ἕνα πρᾶμα: τὴ θεία φλόγα τῆς δημιουργίας, καὶ τὸ πεῖσμα μιᾶς ράτσας ποὺ δὲν μπόρεσαν νὰ τὴν πεθάνουν, παρὰ τὶς εὐγενικὲς προσπάθειες ἐχθρῶν συμμάχων καὶ φίλων. Μποροῦμε ἀκόμα καὶ ἐπιζοῦμε σὲ μιὰ ἐποχὴ ὅπου ὅλος ὁ ντουνιὰς σπουδάζει χρόνια γιὰ νὰ γίνει «εἰδικὸς» καὶ μεῖς σπουδάζουμε χρόνια γιὰ νὰ παραμείνουμε «ἀνειδίκευτοι». Ἐπιζοῦμε ἀκόμα τὴν ὥρα ποὺ ὅλοι ὅσοι βρίσκουνται στὰ κουπιὰ καὶ τὰ κλειδιὰ τῆς μεγάλης κοινωνικῆς μηχανῆς εἶναι τόσο πολὺ εἰδικευμένοι ὥστε νὰ μὴν μποροῦν νὰ κάνουν τίποτα γιατὶ τὰ προβλήματα τοῦ τόπου μας δὲν ἔχουν καμμιὰ σχέση μὲ τὴν εἰδικότητά τους. (Τὸ ποιὰ εἶναι ἡ εἰδικότητά τους, συνθέτει αὐτὸ ποὺ λέγεται Ἑλληνικὸν Μυστήριον).

Τὸ Ἑλληνικό, λοιπόν, θαῦμα δὲν εἶναι τίποτα ἄλλο παρὰ τὸ θαῦμα τῶν Ἀνειδικεύτων. Δὲν εἶναι ἀκόμα πολλὰ χρόνια ποὺ οἱ εἰδικευμένοι στρατηλάτες μας θεωροῦσαν χαμένο τὸν πόλεμο μὲ τὴν Ἰταλία, καὶ ἦρθαν οἱ ἀνειδίκευτοι ἔφεδροι καὶ πέρασαν στὴ σούβλα τῆς ξιφολόγχης τους τὰ φτερωτὰ καπέλα τῶν λύκων, τίγρεων καὶ πανθήρων τοῦ Μουσολίνι, καὶ ὁ μελανοχίτων Μουσολίνι κατάντησε μελανοβράκης Μπενίτο.

Ξύνει τὴν κεφάλα του ὁ ἀνειδίκευτος Ρωμιὸς καὶ προσπαθεῖ νὰ εἰσχωρήσει στὰ μυστήρια τῆς ἐξειδίκευσης. Ξεσκολίζει τὶς βιβλιοθῆκες, ψαρεύει τὸν εἰδικευμένο, μυρίζει τὰ νύχια του, μυρίζει τὸ διπλανό του, ξεβιδώνει, βιδώνει, τοῦ περισσεύουν οἱ βίδες, ξαναβιδώνει, ρωτᾶ τὸν ἕναν ρωτᾶ τὸν ἄλλον, δὲν ἀκούει τὸν ἕναν ἀκούει τὸν ἄλλον καὶ ἕνα ὡραῖο πρωῒ σοῦ παρουσιάζεται ἀγνώριστος. Μεγάλος βιομήχανος, μεγάλος ἐφοπλιστής, μεγάλος δημοσιογράφος κλπ. Στὴν κατοχὴ ἀκούει τὸ τραγούδι τῆς πεινασμένης κοιλιᾶς του καὶ γίνεται Κάλας. Ἀλλὰ ἂς πάρουμε μερικὰ πρόσφατα παραδείγματα.

Πρὶν δέκα χρόνια ἡ Δόρα Στράτου βλέπει τὰ Γιουγκασλάβικα Λαϊκὰ Μπαλλέττα. Θαυμάζει καὶ πονᾶ. Δὲν εἶναι χορογράφος, δὲν εἶναι λαογράφος καὶ ἂν ἔχει κάποια μουσικὴ κατάρτιση δὲν εἶναι ἐπαγγελματίας μουσικός. Μὰ εἶναι Ρωμιὰ μέσα στὸ κλῖμα τοῦ Ἑλληνικοῦ θαύματος. Μαϊδιὰ φυσικὰ δὲν ἔχει (ποῦ νὰ βρεθοῦν γιὰ τέτοιες δουλειές), ἔχει μόνο μανίκια γιὰ νὰ μπορέσει νὰ τ' ἀνασκουμπώσει. Σὲ δέκα χρόνια, διάσημα ἔγιναν τὰ Ἑλληνικὰ Λαϊκὰ Μπαλλέττα ποὺ φέρουν τὸ ὄνομά της, τὴν ὥρα ποὺ οἱ ἄλλες χῶρες διαθέτουν τσουβάλι τὸ χρῆμα καὶ τσοῦρμο τοὺς εἰδικοὺς καὶ σκοινὶ τὴν παράδοση.

Τὴν ἴδια περίπου ἐποχὴ ξεκινοῦσε καὶ ἡ Καλλιόπη Μουσαίου— Μπουγιούκου ποὺ δὲν εἶναι οὔτε φιλόλογος οὔτε Λαογράφος, μὰ εἶναι κι' αὐτὴ Ρωμιὰ καὶ μάλιστα Λιβισιανή, καὶ ἤξερε πὼς σὰν ἔχεις μυαλὸ πρέπει νὰ τὸ δουλεύεις, σὰν ἔχεις μακρυὰ μανίκια πρέπει νὰ τ' ἀνασκουμπώνεις, καὶ σὰν ἔχεις τὴ φλόγα μέσα σου πρέπει νὰ τὴν κρατᾶς ἀναμένη. Σήμερα κυκλοφόρησε τὸ βιβλίο της καὶ εἶναι ἀπὸ τὰ ἄριστα ἐλάχιστα βιβλία παροιμιῶν ποὺ ἔχουν βγῆ στὸν τόπο μας.

Νὰ πιὸ εἶναι τὸ Ἑλληνικὸ θαῦμα. Μιὰ μεγάλη φωτιὰ ἀναμένη ἀπὸ χέρια ποὺ δὲν εἶναι συνηθισμένα καὶ ποὺ γιὰ νὰ τὴν συντηρήσεις αὐτὴ τὴ φλόγα καὶ νὰ μὴν σβύνει ποτέ, πρέπει νὰ θέλεις καὶ νὰ μπορεῖς νὰ τσουρουφλίζεσαι στὴ φωτιά της καὶ νὰ χαίρεσαι σὰν τὸ κάψιμό της σὲ πονᾶ.

Πρέπει νὰ 'μαστε περήμανοι ποὺ ἄλλη μιὰ φορὰ τὸ Λίβισι βάζει κι' αὐτὸ τ' ἀναμένο δαυλί του στὴ μεγάλη φωτιὰ ποὺ λέγεται Ἑλληνικὸ θαῦμα.

ΠΛΑΤΩΝ Β. ΜΟΥΣΑΙΟΣ

ΛΟΓΟΙ ΓΡΑΦΗΣ
ΕΙΠΕΝ ΑΦΡΩΝ ΕΝ ΤΗ ΚΑΡΔΙΑ ΑΥΤΟΥ .... "ΟΥΚ ΕΣΤΙΝ ΘΕΟΣ ....,,

(Ψαλμὸς 13, 19)

Εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφὴν (Παροιμ. ι. 7) βλέπομεν ὅτι ἡ εὐσέβεια καὶ ἡ πίστις πρὸς τὸν Θεὸν συνταυτίζεται μὲ τὴν σοφία. Ὁ εὐσεβὴς ἄνθρωπος ποὺ συνδυάζει θεωρία καὶ πρᾶξιν εἶναι ὁ σοφὸς ἄνθρωπος. Ἀντιθέτως ὁ ἄπιστος, ὁ ἀσεβής, ὁ ἄθεος εἶναι ὁ ἄφρων. Συνεπῶς ἡ ἀφροσύνη δὲν εἶναι μόνον διανοητικὸν νόσημα, τὸ ὁποῖον σκοτίζει τὸν νοῦν καὶ ἀπὸ τὸ ὁποῖον πάσχει ὁ ἄφρων ἀλλὰ εἶναι καὶ νόσημα τὸ ὁποῖον πηγάζει μὲν ἀπὸ διεστραμμένην διάνοιαν, ἐπεκτείνεται ὅμως καὶ εἰς ἀνόητον γλῶσσαν καὶ κορυφοῦται εἰς χαρακτῆρα φαῦλον. «ὁ μωρὸς μωρὰ λαλήσει καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ μάταια νοήσει, τοῦ συντελεῖν ἄνομα» (Ἡσαΐου 32, 6). Εἶναι φανερὸν ὅτι μεταξὺ τῶν θεωρητικῶν ἀντιλήψεων καὶ ἰδεῶν ἑνὸς ἀνθρώπου καὶ τῆς ζωῆς τῆς πρακτικῆς τὴν ὁποίαν ζεῖ, ὑπάρχει στενωτάτη ἀλληλεγγύη καὶ σχέσις. Ἄνθρωπος ἐμφορούμενος ὑπὸ ἀθεϊστικῶν ἀρχῶν δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ νὰ ἔχῃ καὶ βίον ἁμαρτωλὸν καὶ

(Συνέχεια εἰς τὴν 4ην σελίδα)

ΠΑΛΑΙΟΙ ΚΑΙ ΝΕΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΜΑΣ

ΚΑΛΛΙΣΤΡΑΤΟΣ & ΠΡΟΚΛΑ

Π. Κ. ΠΑΝΤΕΛΗ

Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου

— Μ' ἔσωσες ἀπὸ ἐνδεχόμενο θάνατο, Μελανίων. Ἂν δὲν ἦσουν ἐσύ, ἐκεῖ κοντὰ καὶ δὲ θἄβλεπες τὴν παγίδα ποὺ μ' ἔστηνε ὁ ἀντίπαλός μου, ἡ ψυχή μου ἴσως νὰ ἦταν, τώρα, στὴ χώρα τῶν Μακάρων.

— Ἦταν ἐπιθυμία τῆς Πρόκλας, ἀπάντησε ὁ δοῦλος ἁπλᾶ.

— Τῆς Πρόκλας; Ὢ θεοί! Ὥστε...

Τὸ τραπέζι στρώθηκε μὲ τὴ φροντίδα, πάντα, τῆς Ἀλκινόης. Ἐκεῖ δόθηκε σ' ὅλους ἡ εὐκαιρία νὰ ἐκφέρουν κρίσεις πάνω στὸν ἀγῶνα ποὺ κέρδισε ὁ Καλλίστρατος.

— Ἦταν ἡ πιὸ εὐτυχισμένη, ὡς τώρα, μέρα τῆς ζωῆς σου, εἶπε στὸ τέλος ὁ Ἱερώνυμος καὶ σηκώθηκε πάνω γιὰ νὰ πάῃ νὰ κοιμηθῇ. Τὸ ἴδιο ἔκαμε κι' ἡ γυναῖκα του μὲ τὴν Πρόκλα. Τελευταῖοι ἔμειναν ὁ Καλλίστρατος κι' ὁ Μελανιώνας.

— Γιατί δὲν πᾷς καὶ σὺ νὰ κοιμηθῇς ποὺ εἶσαι τόσο κουρασμένος, καμάρι τοῦ πατέρα σου; ρώτησε ὁ δοῦλος ξαφνιασμένος.

— Γιὰ νὰ σὲ βοηθήσω καλέ μου ὑπηρέτη, ὅπως μὲ βοήθησες καὶ σύ.

— Σὲ τί;

— Νά, στὸ σήκωμα τῶν πιατικῶν, στὸ σβήσιμο τῶν λυχναριῶν....

— Εὐχαριστῶ γιὰ τὴν τιμὴ ἀλλὰ αὐτὴ εἶναι ἀποκλειστικὰ δική μου ὑποχρέωση.

— Μὴν ἐπιμένῃς, καλέ μου εὐεργέτη. Δέξου τὴ βοήθειά μου, κι' ἂς εἶναι μηδαμινή. Εἶναι, ὅμως, τόσο συμβολική... Ὢ πόσο θἄθελα νὰ μὴν ὑπάρχουν δοῦλοι, ἀφοῦ κι' αὐτοὶ ἄνθρωποι εἶναι...

— Σκλαβώνει ἡ εὐγένειά σου ἀκόμα κι' ἄρχοντες, καλέ μου ἔφηβε Ἀφοῦ, λοιπόν, ἐπιμένεις σβῆσε, ἐσύ, τοῦ τοίχου τὰ λυχνάρια καὶ γὼ θὰ μαζέψω τὰ πράματα τοῦ τραπεζιοῦ.

Ἡ Πρόκλα ἄκουσε ἀπὸ τὸ δωμάτιό της μέσες - ἄκρες ἀπὸ τὴ στιχομυθία τῶν δυὸ ἀνδρῶν καὶ στενοχωρήθηκε γιὰ τὴν ἐπιμονὴ τοῦ Καλλίστρατου σὲ οἰκιακὴ ἐνασχόληση, σὰν κι' αὐτὴ ποὺ ἄκουσε. Σὰν γυναίκα, δὲν τὄφερνε στὴν τιμή της νὰ βοηθῇ σὲ δουλειὲς τοῦ σπιτιοῦ ὁ ἄνδρας, ὁ Καλλίστρατος, αὐτὸς ὁ νικητής.

Ἀφοῦ διαπίστωσε πὼς πλάϊ, ἡ θεία της εἶχε κιόλας κοιμηθῆ, κατέβηκε, ἀκροπατώντας, τὶς σκάλες.

Τὸν Καλλίστρατο τὸν βρῆκε σβήνοντας τὰ τρεμάμενα φῶτα τῆς τραπεζαρίας.

— Τί ζητᾷς, Πρόκλα, ἐδῶ; Δὲν πῆγες ἀκόμα νὰ κοιμηθῇς; ρώτησε ἐκεῖνος ξαφνιασμένος.

— Δὲ μ' ἔπαιρνε ὁ ὕπνος κι' ἦρθα νὰ κάμω ἐγὼ τὴ δουλειὰ ποὺ ἐσὺ ἀνάλαβες. Ἄλλωστε αὐτὴ ἡ ἀσχολία σὲ μένα ἁρμόζει πιὸ πολὺ παρὰ σὲ σένα, τοῦ εἶπε κι' ἄρχισε κι' ἐκείνη νὰ πνίγῃ τὴ φωτιὰ τοῦ κάθε φυτιλιοῦ μέσα στὸ λάδι τῶν λυχναριῶν.

— Οὔτε στὸν ἕνα, οὔτε στὸν ἄλλο ταιριάζουν οἱ δουλειὲς αὐτές, ἐπενέβη ὁ δοῦλος τὴ στιγμὴ ποὺ καθάριζε τὸ τραπέζι. Αὐτά, εἶναι καθήκοντα δικά μου. Ἢ μᾶλλον ὑποχρέωση...

Στὸ μισοσκόταδο βρῆκε ἡ Πρόκλα τὴν εὐκαιρία νὰ ψιθυρίσῃ στὸ νεαρὸ συγκάτοικό της ὅτι, τὴν ἑπομένη θὰ γίνονταν ἀγῶνες στοὺς ὁποίους θἄπαιρναν μέρος οἱ πιὸ σφριγηλοὶ γέροι καὶ τῶν δέκα δήμων τῆς Ἀθήνας, κι' ὅτι ὁ θεῖος της μὲ τὴ γυναίκα του θὰ πήγαιναν νὰ οὺς παρακολουθήσουν μαζὶ μὲ τοὺς ἐπισήμους, ἐνῶ αὐτὴ θὰ κατέβαινε στὴν περιοχὴ τοῦ Κεραμεικοῦ γιὰ τὶς δοκιμὲς τῆς Πομπῆς ποὺ θὰ ἐτελεῖτο τὴν τελευταῖα μέρα τῶν Παναθηναίων. Ἂν ἤθελε, ὕστερ' ἀπὸ τὴ δουλειά της νὰ συναντιόντουσαν...

— Ναί, Πρόκλα, ἀπάντησε ἐκεῖνος σιγανά. Ποῦ ὅμως;

— Μά, στὸν Κεραμεικό... Μπροστὰ στὴν προτομὴ τοῦ Δημοφῶντα.

— Στὸν Κεραμεικό;

— Ναί, Καλλίστρατε... Μά, γιατί ἄλλαξε χρῶμα ἡ ὄψη σου; Μήπως γιὰ τὴν περιπέτεια ποὺ δοκίμασες σὲ κεῖνο τὸ μέρος;

— Ἁπλῶς θυμήθηκα τὸ περιστατικό... Ὥστε, αὔριο ἐκεῖ. Τὸ πρωΐ;

— Ναί, τὸ πρωΐ... Ἐκεῖ... ἐπανέλαβε ἡ Πρόκλα, σιγανά, βαθειά...

⁂

Ὁ Καλλίστρατος διάβαζε τὴν ἐγχάρακτη ἐπιγραφὴ τῆς προτομῆς, ὅταν τὸν συνάντησε ἡ Πρόκλα ὕστερ' ἀπὸ τὶς δοκιμές.

— Περιμένεις πολύ; τοῦ εἶπε.

— Ἄ, μπά! Μόλις ἦρθα... Νά, δηλαδή, πρὶν ἀπὸ λίγο, ἀπάντησε ὁ ἔφηβος σαστισμένος. Καὶ τώρα, ποῦ πᾶμε; πρόσθεσε.

— Ὅπου θέλεις, Καλλίστρατε.

— Ἀφοῦ ἀφήνεις τὴν πρωτοβου-

(Συνέχεια εἰς τὴν 4ην Σελίδα)

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΘΕΑΤΡΟ

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

Τὸ καλοκαίρι στὴν Ἀθήνα εἶναι βασικὰ Μουσικὸ καὶ Κινηματογραφικό. Ἡ ἀπουσία τῶν μεγάλων θιάσων πρόζας (Χὸρν-Μουσούρη — Ἠλιόπουλου κλπ.) καὶ ἡ ἀνάγκη γιὰ κάτι πιὸ ἀνάλαφρο ποὺ ἀντέχει στὴ μεγάλη ζέστη σπρώχνουν τὸ μεγάλο κοινὸ στὰ Μουσικὰ θέατρα, στὸν Κινηματογράφο καὶ τὰ θεαματικὰ Κηποθέατρα.

Τὴν ὥρα ποὺ γράφουνται αὐτὲς οἱ γραμμὲς τὰ καλοκαιρινὰ θέατρα δὲν ἔχουν ἀνοίξει καὶ ἄγνωστα εἶναι τὰ ἔργα ποὺ θὰ παίξουν ὥστε νὰ μπορέσουμε νὰ κάνουμε ἐπιλογὴ καὶ ἀνάλυση. Σᾶς θυμίζουμε μόνο πὼς ἡ μεγάλη ἐπιτυχία τοῦ χειμῶνα «Τὰ ΚΟΚΚΙΝΑ ΦΑΝΑΡΙΑ» ποὺ ἀναλύσαμε σὲ προηγούμενο φύλλο, θὰ παίζουνται καὶ τὸ καλοκαίρι στὸ θέατρο ΠΟΡΕΙΑ (Τρικόρφων καὶ Γ'. Σεπτεμβρίου) ποὺ ἔχει κινητὴ στέγη καὶ μετατρέπεται σὲ καλοκαιρινὸ (Πάντως προτιμᾶτε τὸν ἐξώστη ποὺ εἶναι πιὸ δροσερὸς καὶ βλέπετε θαυμάσια).

Τὰ πιὸ ἐνδιαφέροντα ἴσως στοιχεῖα τοῦ φετεινοῦ καλοκαιριοῦ εἶναι οἱ παράλληλες προσπάθειες ποὺ ἀνέλαβαν οἱ δύο διεθνῶς διάσημοι μουσικοί μας, Μάνος Χατζηδάκις καὶ Μίκης Θεοδωράκης, στὸ ΜΕΤΡΟΠΟΛΙΤΑΝ καὶ τὸ ΠΑΡΚ. Καὶ οἱ δυὸ φιλοδοξοῦν νὰ δώσουν μιὰ καινούργια μορφὴ καὶ πνοὴ στὴν μαραζωμένη ἐπιθεώρηση. Ὁ σκιτσογράφος Μπονσταντζόγλου εἶναι ὁ κύριος συμπαραστάτης τοῦ Μίκη Θεοδωράκη, καὶ οἱ Ἀλέξης Σωλομός, Μίνως Ἀργυράκης καὶ Τάκης Χὸρν οἱ κύριοι συνεργάτες τοῦ Χατζηδάκι.

Ἀρκετὰ ἔχουν γραφτῆ γύρω ἀπὸ τὴν προσπάθειά τους. Ὡστόσο τίποτα ἀπ' αὐτὰ δὲν μπόρεσε νὰ ξεκαθαρίσει τὶς προθέσεις τους πέρα ἀπὸ μιὰ ἀνανεωτικὴ προσπάθεια καὶ ἐπιθυμία νὰ ξαναζωντανέψουν σὲ μοντέρνες βάσεις τὴν ἐπιθεώρηση καὶ νὰ τὶς δώσουν μιὰ ποιότητα ἀνώτερη χωρὶς ν' απομακρύνεται ἀπὸ τὸ στόχο της ποὺ εἶναι τὸ μεγάλο κοινό. Βέβαια οἱ δυὸ διάσημοι μουσικοσυνθέτες μας εἶναι ἀπὸ μόνοι τους ἱκανοὶ νὰ τραβήξουν τὴν προσοχὴ τοῦ κόσμου καὶ νὰ τοὺς χαρίσουν μιὰν ἱκανοποιητικὴ βραδυά. Ὅμως αὐτὸ δὲν φτάνει ὅταν δηλώνεις πὼς πᾶς ν' ἀνανεώσεις τὴν Ἐπιθεώρηση. Εἴμαστε λοιπὸν ὑποχρεωμένοι νὰ περιμένουμε γιὰ νὰ κρίνουμε. Ἔχουμε τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ παράλληλη ἐμφάνισή τους καὶ μάλιστα σὲ γειτονικὰ θέατρα θὰ τονώσει τὴν ἅμιλλά τους καὶ θὰ τοὺς σπρώξει νὰ ἐντείνουν τὶς δυνάμεις τους.

Παρ' ὅλη τὴν ἐξωτερικὴ ὁμοιότητα τῆς προσπάθειάς των, ἔχουμε τὴ γνώμη ὅτι αὐτὸ ποὺ θὰ δώσει ὁ καθένας τους θὰ εἶναι διαφορετικό. Κρίνοντας ἀπὸ τὴν μέχρι σήμερα ἐπίδοση τῶν δύο πρωτεργατῶν τῶν νέων μουσικῶν ἐπιθεωρήσεων καὶ τῶν συνεργατῶν τους, ἡ μὲν προσπάθεια Χατζηδάκι θὰ πρέπει νὰ δίνει τὸ βάρος της στὸ στοιχεῖο τῆς φαντασίας καὶ τοῦ σκηνικοῦ παιχνιδιοῦ, ἐνῶ οἱ γείτονές τους θὰ εἶναι πιὸ προσγειωμένοι στὴ χειροπιαστὴ πραγματικότητα. Ἐκεῖνο ποὺ εἶναι βέβαιο ἢ ἔστω σχεδὸν βέβαιο εἶναι ὅτι καὶ τὰ δύο εἴδη θὰ ἀποκτήσουν τοὺς θερμούς των θιασῶτες.

Τέλος ὀφείλουμε νὰ τονίσουμε ὅτι ἂν ὑπάρξει ποιότητα καὶ ἀνανεωτικὴ προσπάθεια στὴ δουλειά τους, τὸ Ἀθηναϊκὸ κοινὸ θὰ πρέπει μὲ ζέστη νὰ τοὺς ὑποστηρίξει ὥστε ἡ ἀνανεωτικὴ αὐτὴ προσπάθεια νὰ συνεχισθῇ καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπιθεώρηση νὰ βρῇ τὸ σωστό της δρόμο.

ΠΛΑΤΩΝ Β. ΜΟΥΣΑΙΟΣ

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΜΑΣ ΦΕΥΓΟΥΝ

ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΣΑΚΙΡΗΣ

Νωπὸ εἶναι ἀκόμη τὸ χῶμα ποὺ δέχτηκε τὸν Κυριάκο Τσακίρη κι' ἀκολούθησε στὸν τάφο ὁ μεγαλύτερος ἀδελφός του ὁ Ἄγγελος Τσακίρης.

Διὰ τὸν Ἄγγελο ἀτέλειωτα μπορεῖ καὶ πρέπει νὰ γραφτοῦν γιατὶ ὄντως ἦταν Ἄγγελος πραγματικὸς καὶ στὴν ψυχὴ καὶ στὰ αἰσθήματα.

Ποιὸς δὲν θυμᾶται τὸν Ἄγγελο Τσακίρη, τὴν ἤρεμη καὶ ὀλύμπιαν αὐτὴν φυσιογνωμίαν, τὸν πρόθυμο νὰ ἐξυπηρετήσῃ κάθε πατριώτη μας; Τὸν εὐγενέστατο καὶ γλυκομίλητο αὐτὸν ἄνθρωπον ὁ ὁποῖος μετέτρεψε τὸ κατάστημά του τῆς πλατείας Ζωοδόχου Πηγῆς εἰς Πρακτορεῖον Μακρηνῶν καὶ Λιβισιανῶν, εἰς τὸ ὁποῖον κατέφευγον οἱ πάντες διὰ κάθε πληροφορίαν σχετικὴν μὲ τὰ ζητήματα ποὺ τοὺς ἀπασχολοῦσαν, βέβαιοι ὅτι θὰ ἐξυπηρετοῦντο ἀμέσως ἀπὸ τὸν Ἄγγελον;

Ποιὸς δὲν θυμᾶται τὸν Ἄγγελον Τσακίρην στὰς ἐκδρομὰς καὶ στὰς συγκεντρώσεις τῶν Πατριωτῶν μας, στὶς ὁποῖες σκόρπιζε τὴν εὐθυμίαν μὲ τὰ ὥμορφα ἀνέκδοτά του;

Ποιὸς δὲν διάβασε τὸν Ἄγγελον Τσακίρην στὶς ἐφημερίδες τοῦ λεξιλογίου μας;

Ποιὸς δὲν παρηκολούθησε τὴν πραγματικὴν πατριωτικὴν ἀφοσίωσίν του πρὸς τὰ πάντα καὶ τοὺς πάντας, ἀρκεῖ νὰ ἔφεραν τὴν σφραγῖδα τῆς Μάκρης καὶ τοῦ Λιβισιοῦ;

Πατριώτης ἔνθερμος, οἰκογενειάρχης σπάνιος, φίλος ἐξαίρετος, ἄνθρωπος γεμᾶτος συναισθηματισμὸ καὶ ἀλτρουϊσμό, αὐτὸς ἦταν ὁ Ἄγγελος Τσακίρης, ὁ γυιὸς μιᾶς γλυκυτάτης καὶ ἀξέχαστης φυσιογνωμίας τῆς Πατρίδος μας, τοῦ Παπαγρηγόρη.

Στὴν γυναῖκα του, τὴν σεμνὴν καὶ ἀφοσιωμένην σ' ἐκεῖνον σύζυγόν του, τὴν Χρυσοῦλαν, τὸ γένος Χριστοδούλου Παπαδουλῆ, ἰατροῦ, ἐκφράζομεν τὰ πιὸ θερμὰ συλλυπητήριά μας γιὰ τὴν σκληρὴ αὐτὴ ἀπώλεια.

Σ' ἐκεῖνον γαῖαν ἐλαφράν.

Οὐδέποτε θὰ τὸν λησμονήσῃ ἡ ΜΑΚΡΗ καὶ τὸ ΛΙΒΙΣΙ.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΑΡΑΦΗΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΠΕΝΘΗ

Μετὰ λύπης μας ἀγγέλλομεν τὸν θάνατον τοῦ πατριώτου μας Ἀγγέλου Γρηγορίου Τσακίρη. Εἰς τὴν συζυγόν του Χρυσοῦλαν καὶ λοιποὺς συγγενεῖς του ἐκφράζομεν τὴν βαθεῖαν συμπάθειάν μας.

ΔΩΡΕΑΙ

Εἰς μνήμην Ἀγγέλου Γρηγ Τσακίρη, ἡ σύζυγός του Κα Χρυσοῦλα Ἀγγέλου Τσακίρη προσέφερε Δρχ. 300 ὑπὲρ τοῦ Φιλανθρωπικοῦ Τμήματος τοῦ Συλλόγου.

Ἀντὶ ἐπικηδείου....

ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΣΑΚΙΡΗΣ

Εἰς τὰς 7 Μαΐου 1962 παρέδωκε τὸ πνεῦμα κατόπιν μακρᾶς καὶ ὀδυνηρᾶς νόσου ὁ ἀγαπητός μας Ἄγγελος Γρηγ. Τσακίρης.

Ὁ θάνατός του, ὁ ὁποῖος ἀπετέλεσε μίαν λύτρωσιν δι' αὐτόν, ὑπῆρξεν ἐν τούτοις δι' ὅλους ἡμᾶς τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους του, δι' ὅλους τοὺς Μακρηνολιβισιανοὺς γενικῶς, ἀλλὰ καὶ δι' ἕνα ἕκαστον εἰδικώτερον, πραγματικὸν πλῆγμα. Διότι ὁ Ἄγγελος ἦτο ἀγαπητότατος εἰς ὅλους χάρις εἰς τὰ καλὰ καὶ ἁγνά του αἰσθήματα, τὸν πατριωτισμόν του, τὴν ἔμφυτον ψυχικήν του εὐγένειαν, τὴν καλωσύνην του καὶ τὸ ἐνδιαφέρον, τὸ ὁποῖον ἐξεδήλωνε πρὸς ὅλους καὶ δι' ὅλα θυσιαζόμενος πάντοτε διὰ τὰ κοινὰ ἰδεώδη.

Δὲν θὰ ἦτο ὑπερβολὴ νὰ λεχθῇ ὅτι ὁ Ἄγγελος εὕρισκε τὴν χαρὰν καὶ τὴν εὐτυχίαν τῆς ζωῆς του μέσα εἰς τὴν ἐπιθυμίαν του νὰ ὑπηρετῇ συνεχῶς τοὺς συμπατριώτας του μὲ ὅλας του τὰς δυνάμεις καὶ νὰ καταβάλλῃ προσπαθείας διὰ νὰ διατηρῇ εἰς τὴν ζωὴν τὶς ἀγαπημένες μας Πατρίδες τοῦ Λιβισιοῦ καὶ τῆς Μάκρης, τὰ ἤθη, τὰ ἔθιμα καὶ τὰς παραδόσεις μας. Αὐτὸ τὸ μεγάλο ἰδανικὸν ὑπῆρξε ὁ σκοπὸς τῆς ζωῆς του. Ἀπὸ τοῦ 1912 ὅταν ἐγκατεστάθη τὸ πρῶτον ἐν Ἀθήναις, ἤρχισεν ὁ Ἄγγελος νὰ ἐργάζεται μὲ πάθος διὰ τὴν ὑποστήριξιν καὶ τὴν ἐνίσχυσιν τῶν συμπατριωτῶν μας. Μαζὶ μὲ τοὺς ἀειμνήστους, ἰατρὸν Λαμέραν καὶ τὸν ἱερέαν Διονύσιον Καλαφάτην μετέσχεν ὡς μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ πρώτου Συλλόγου τῶν ἐν Ἀθήναις Πατριωτῶν μας, τοῦ ὀναμασθέντος τότε Παλλυκίου Συλλόγου. Ἔκτοτε μετέσχεν εἰς ὅλας τὰς σωματειακὰς κινήσεις τῶν Πατριωτῶν καὶ τελευταίως ἀπετέλεσε μέλος τῆς Προσωρινῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς τοῦ ἐν Ἀθήναις Συλλόγου μας «Ἡ Τελμησσός».

Χωρὶς προσωπικὰς φιλοδοξίας, χωρὶς ἐπίδειξιν ὁ Ἄγγελος ἠρέσκετο ἀνέκαθεν νὰ ἐργάζεται καὶ νὰ προσφέρῃ, αἰσθανόμενος ἰδιαιτέραν χαρὰν εἰς τὴν ἀπασχόλησίν του αὐτήν. Οἱ πλεῖστοι ἐκ τῶν συμπατριωτῶν μας θὰ ἐνθυμοῦνται ἀκόμη τὸ ἔναντι τῆς ἐκκλησίας τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς κατάστημά του, τὸ ὁποῖον ἐπὶ δεκαετηρίδας ὁλοκλήρους μέχρι πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ποὺ ἔκλεισε, ἦτο ἐντευκτήριον τῶν Πατριωτῶν.

Θὰ ἐνθυμοῦνται δὲ τὴν ἀνυπόκριτον καὶ ἀνιδιοτελῆ χαρὰν ποὺ ᾐσθάνετο ὁ Ἄγγελος ὅταν συναντοῦσε κάθε πατριώτην του.

Ἀλλὰ ὁ Ἄγγελος δὲν περιωρίζετο μόνον εἰς τὴν βοήθειαν καὶ ἐνίσχυσιν τῶν Πατριωτῶν του. Καίτοι αὐτοδίδακτος καὶ χωρὶς μεγάλας ἐπιστημονικὰς γνώσεις ἐν τούτοις εἶχε μίαν θαυμαστὴν ψυχικὴν καλλιέργειαν καὶ ἕνα πάθος πρὸς τὰ γράμματα καὶ τὰς τέχνας. Τὰς ὥρας τῆς ἀναπαύσεώς του τὰς διέθετε μὲ ἕνα ἀξιοθαύμαστο πάθος εἰς τὴν συλλογὴν καὶ τὴν ταξινόμησιν λαογραφικοῦ ὑλικοῦ σχέσιν ἔχοντος μὲ τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν λαογραφίαν τοῦ Λιβισιοῦ καὶ τῆς Μάκρης. Εἶχε συγκεντρώσει μίαν πλουσιωτάτην συλλογὴν γνωμικῶν, παροιμιῶν καὶ ἱστοριῶν, ἀποσπάσματα τῶν ὁποίων ἐδημοσίευσε κατὰ καιροὺς εἰς τὴν ἐφημερίδα μας «Η ΜΑΚΡΗ». Ἐπίσης ἔδωσε καὶ ὁμιλίαν λαογραφικοῦ περιεχομένου ὅταν ἔκαμε πρῶτος αὐτὸς ἔναρξιν τῶν ὁμιλιῶν τοῦ Συλλόγου μας τοῦ Πειραιῶς «Γλαῦκος», κατὰ τὸ ἔτος 1956.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἐνθυμοῦμαι μὲ συγκίνησιν τὴν μεγάλην συνδρομὴν καὶ τὴν μεγάλην ἠθικὴν ἐνίσχυσιν τὴν ὁποίαν μοῦ παρέσχεν ὁ ἀείμνηστος Ἄγγελος κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἐφημερίδος «Ἡ ΜΑΚΡΗ». Χωρὶς αὐτὸν ἀσφαλῶς δὲν θὰ ἐτολμοῦσα τὴν ἔκδοσίν της, ἡ ὁποία εἰς τὰς ἡμέρας ἐκείνας ἦτο ἕνας πραγματικὸς ἄθλος. Ὅσοι ἐδιάβαζαν τὰ μηνιαία φύλλα τῆς Ἐφημεριδούλας ἐκείνης εἰς τὰ ὁποῖα τακτικὴ καὶ συνεχὴς ἦτο πάντοτε ἡ συνεργασία τοῦ Ἀγγέλου θὰ ἐνθυμοῦνται τὰς γλαφυρὰς του Ἱστορίας, τὰς παροιμίας του καὶ τὰ γνωμικά του.

(Συνέχεια εἰς τὴν 4ην σελίδα)

ΣΚΕΨΟΥ ΚΑΙ ΠΕΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ

Οἱ λέξεις «Σκέψου καὶ πὲς εὐχαριστῶ» εἶναι χαραγμένες σὲ πολλὲς ἀπὸ τὶς Κρομβελλιανὲς ἐκκλησίες τῆς Ἀγγλίας. Ἔτσι ἔχω διαβάσει, πάνε χρόνια τώρα.

Σήμερα, ἀνοίγοντας πρωΐ - πρωΐ τὸ παράθυρό μου εἶδα ἕνα κόσμο καινούργιο, φωτεινό, χαρούμενο, γελαστό, γαλάζιο καὶ πράσινο. Ἕνα κόσμο ἀνοιξιάτικο. Ὁ ἀέρας μοσχοβολοῦσε χαμομῆλι καὶ πασχαλιά. Τὰ δέντρα εἶχαν στολιστῆ, τὰ χελιδόνια εἶχαν κιόλας φθάσει μὲ τὸ ἐξαίσιο τραγοῦδι τους καὶ τὸ περήφανο πέταγμά τους.

Τὰ χείλη μου ἐνστικτωδῶς κινήθηκαν: «Εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ!!».

Σ' ὅλη τὴ διάρκεια τῆς ἡμέρας εἶχα μιὰ ἀφάνταστη χαρά, μιὰ μεγαλωσύνη θὰ μποροῦσα νὰ πῶ. Σκέφτηκα πὼς τὸ ἴδιο πρᾶγμα θὰ μποροῦσε νὰ συμβαίνῃ πολλὲς φορὲς στὴ ζωή μας ἂν προσπαθούσαμε νὰ γίνωμε λιγώτερο ἐγωϊστές, λιγώτερο ἄπληστοι. Γιὰ πόσα καὶ πόσα στ' ἀλήθεια δὲν θἄπρεπε νὰ εἴμαστε εὐγνώμονες.

Κι' ὅμως τὴν πρώτη θέσι στὴν καρδιά μας παίρνει πάντα ἡ δυσαρέσκεια, ἡ μεμψιμοιρία, ἡ γκρίνια, ἡ ἀπογοήτευσις. Σπάνια λογαριάζουμε τὰ ἀγαθὰ ποὺ ἔχομε ἢ τὰ μικραίνουμε τόσο ὥστε γίνονται ἀνεπαίσθητα, σχεδὸν χάνονται. Ἡ παραμικρὴ ἀναποδιὰ εἶναι ἱκανὴ νὰ μᾶς θορυβήσῃ, νὰ μᾶς ταράξῃ.

Πόσο τὰ πάθη, οἱ κακίες, οἱ μικρότητες σκοτώνουν στὸν ἄνθρωπο τὸν σπουδαιότερο παράγοντα τῆς ὑπάρξῆς του: τὴν εὐαισθησία νὰ βλέπῃ, νὰ νοιώθῃ καὶ νὰ χαίρεται.

Ὁ Μίλτων, ὅταν τυφλώθηκε, ἐδῶ καὶ τριακόσια χρόνια, ἀνεκάλυψε μιὰ θεμελιώδη ἀλήθεια: «Ὁ νοῦς», εἶπε, «εἶναι ὅλος ὁ χῶρος καὶ μπορεῖ μέσα του νὰ κάμῃ ἀπὸ τὸν Ἅδη ἕνα Παράδεισο καὶ ἀπὸ τὸν Παράδεισο ἕναν Ἅδη».

Πὲς ἕνα καλὸ λόγο, ἕνα λόγο παρηγοριᾶς, ἕναν ἔπαινο, δεῖξε κατανόησι στὰ προβλήματα τοῦ διπλανοῦ σου, στοργή, συμπάθεια, κοστίζουν ὅλα τόσο φθηνά... καὶ παράλληλα σοῦ ἀνοίγουν τὸ δρόμο τῆς εὐτυχίας, τῆς δικῆς σου εὐτυχίας.

Συγχώρησε τὴν κακότητα τῶν συνανθρώπων σου, τὴν ἀχαριστία, τὴν ἀγνωμοσύνη. Ἕνας ὁλόκληρος Χριστός, καρφωμένος στὸ σταυρὸ τοῦ μαρτυρίου, εἶπε «Ἄφες αὐτοῖς...».

Μὲ ἁπλᾶ λόγια ἡ εὐτυχία βρίσκεται μέσα μας, βρίσκεται στὶς σκέψεις μας. Σκέψου κάτι καλό, σκέψου κάτι ὡραῖο καὶ εἶναι σίγουρο πὼς θὰ νοιώθῃς ὄμορφα καὶ θὰ ἐνεργῇς ἔτσι. Σ' ἕνα χέρι ποὺ δίνει τριαντάφυλλα μένει πάντα λίγο ἀπὸ τὸ ἄρωμά τους.

Σκέψου τὸ θαῦμα τῆς φύσης μὲ τὶς τόσο ἔντονες ἐναλλαγές της, τῆς θάλασσας, τ' οὐρανοῦ. Σκέψου τὴν δύναμι τοῦ ἀνθρώπινου νοῦ σὲ τόσους καὶ τόσους τομεῖς, ποὺ φαίνεται σὰν παραμύθι. Σκέψου αὐτὸν τὸν ἴδιο τὸν ἄνθρωπο σὰν δημιούργημα...

Σκέψου καὶ πὲς εὐχαριστῶ.

ΕΙΡ. ΘΩΜΑΪΔΟΥ

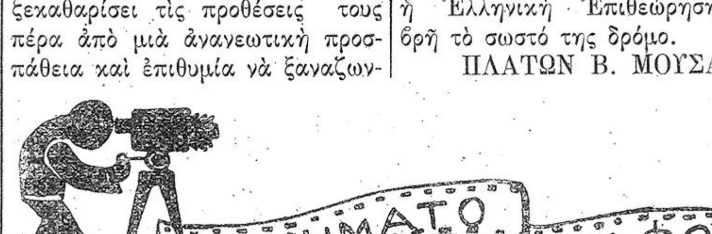

ΠΟΙΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ ΝΑ ΔΗΤΕ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

Τριακόσιοι πενῆντα ὑπαίθριοι κινηματογράφοι λειτουργοῦν φέτος τὸ καλοκαῖρι στὴν Ἀθήνα, Πειραιᾶ καὶ περίχωρα, ἐνῶ πρὶν πέντε χρόνια ἀκόμα μόλις ἔφθαναν τοὺς ἑκατό. Παρ' ὅλο βέβαια ποὺ δὲν σημειώθηκε ἀνάλογη αὔξησι καὶ στὸν ἀριθμὸ τῶν εἰσιτηρίων, αὐτὸ μαρτυρεῖ ὡστόσο πὼς ὁ κινηματογράφος ἀποτελεῖ σήμερα τὴν κυριώτερη καὶ πιὸ προσιτὴ ψυχαγωγία τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἂς μὴν τὴν ἀγνοήσουμε λοιπὸν κι' ἂς διαλέξουμε μέσα ἀπὸ τὶς χίλιες τόσες ταινίες ποὺ θὰ προβάλλονται φέτος τὸ καλοκαῖρι ποιὲς πραγματικὰ ἀξίζει τὸν κόπο νὰ δοῦμε.

Ἂς ἀρχίσουμε ἀπὸ τὶς Ἑλληνικὲς ποὺ φέτος πλησίασαν τὶς 100 ταινίες.

1. ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ τοῦ Β. Μάρου.

2. ΕΡΟΪΚΑ τοῦ Μ. Κακογιάννη.

3. ΣΥΝΟΙΚΙΑ ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ τοῦ Μ. Ἀλεξανδράκη μὲ πρωταγωνιστὰς τὸν ἴδιον, Μ. Κατράκη, Α. Γεωργούλη κ.λ.π.

4. ΕΦΙΑΛΤΗΣ τοῦ Ἐρρ. Ἀνδρέου μὲ τὶς Βούλα Χαριλάου, Ἀθηνᾶ Μιχαηλίδου καὶ Μ. Νικολινάκο.

5. ΑΝΤΙΓΟΝΗ τοῦ Γ. Τζαβέλλα μὲ τὴν Εἰρήνη Παπᾶ.

6. ΚΑΤΗΦΟΡΟΣ μὲ τὴ Ζωὴ Λάσκαρη.

7. Η ΛΙΖΑ ΚΑΙ Η ΑΛΛΗ μὲ τὴν Ἀλίκη Βουγιουκλάκη.

8. Η ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΗ μὲ τὸν Σπῦρο Φωκᾶ.

Γιὰ πολλὲς ἀπὸ τὶς καλύτερες ξένες ταινίες τῆς χρονιᾶς γράψαμε σὲ προηγούμενα φύλλα. Τώρα θὰ περιοριστοῦμε νὰ ἐπαναλάβουμε μόνο τοὺς τίτλους των, μερικοὶ ἀπ' τοὺς ὁποίους μπορεῖ νἆναι πολὺ τολμηροὶ διὰ λόγους ἐμπορικότητος, δὲν ἀνταποκρίνονται ὅμως πρὸς τὸ περιεχόμενο τῆς ταινίας. Ἂς μὴν ξενίσουν λοιπὸν τὸν ἀναγνώστη.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ:

1. Η ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ τοῦ Μικελάντζελο Ἀντονιόνι μὲ τὴ Μόνικα Βίττι καὶ τὸν Γκαμπριέλε Φερτσέτι.

2. Η ΠΗΓΗ ΤΗΣ ΠΑΡΘΕΝΑΣ τοῦ Ἴγκμαρ Μπέργκμαν.

3. Η ΝΥΧΤΑ τοῦ Μ. Ἀντονιόνι μὲ τὴν Ζὰν Μορώ, Μόνικα Βίττι, Μαρτσέλλο Μαστρογιάννι.

4. Ο ΡΟΚΚΟ ΚΑΙ Τ' ΑΔΕΛΦΙΑ ΤΟΥ τοῦ Λουκίνο Βισκόντι, μὲ τοὺς Ρενᾶτο Σαλβατάρι, Ἀλαὶν Ντελόν, Ἀννὶ Ζιραρντό, Κατίνα Παξινοῦ.

5. ΠΕΡΣΙ ΣΤΟ ΜΑΡΙΕΜΠΑΝΤ τοῦ Ἀλαὶν Ρεναὶ μὲ τὴν Ντελφὶν Σέϋριγκ καὶ Τζιόρτζιο Ἀλμπερτάτος.

6. ΔΥΟ ΑΧΩΡΙΣΤΟΙ ΕΧΘΡΟΙ τοῦ Γκάϋ Χάμιλτον μὲ τοὺς Ἀλμπέρτο Σόρντι καὶ Ντέϊβιντ Νίβεν.

7. ΖΥΛ ΚΑΙ ΤΖΙΜ (Ἑλ. τίτλος «Ἀπολαῦστε τὸ κορμί μου) τοῦ Φρανσουὰ Τρυφὼ μὲ τὴν Ζὰν Μορὼ καὶ τὸν Ὄσκαρ Βέρνερ.

8. Η ΓΥΜΝΗ ΝΥΧΤΑ τοῦ Ἴγκμαρ Μπέργκαν μὲ τὴν Χάρριετ Ἄντερσον.

9. ΟΙ 4 ΦΥΓΑΔΕΣ τοῦ Λ. Κομεντσίνι μὲ τὸν Ἀλμπέρτο Σόρντι.

10. ΣΑΒΒΑΤΟ ΒΡΑΔΥ, ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΩΪ τοῦ Κάρελ Ράϊς μὲ τὸν Ἄλμπερτ Φίννεϋ.

11. ΤΟ ΚΟΡΙΤΣΙ ΜΕ ΤΗ ΒΑΛΙΤΣΑ τοῦ Βαλέριο Ζουρλίνι, μὲ τὴν Κλαούντια Καρντινάλε.

12. ΤΑ ΟΡΓΙΑ ΤΟΥ ΓΥΑΛΙΝΟΥ ΠΥΡΓΟΥ τοῦ Ρομπὲρ Ὀσσὲν μὲ τὸν ἴδιον καὶ τὴν Μισὲλ Μοργκάν.

13. Ο ΔΡΟΜΟΣ ΤΩΝ ΚΑΚΟΦΗΜΩΝ ΣΠΙΤΙΩΝ τοῦ Μάουρο Μπολονίνι μὲ τὴν Κλαούντια Καρντινάλε καὶ τὸν Ζὰν-Πὼλ Μπελμοντό.

14. Η ΝΥΜΦΟΜΑΝΗΣ τοῦ Ντίνο Ρίζι μὲ τὴν Μυλὲν Ντεμονζώ.

15. ΛΟΛΑ τοῦ Ζὰκ Ντεμὺ μὲ τὴν Ἀνοὺκ Αἰμέ.

16. ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΚΑΙ ΚΑΤΑΧΝΙΑ τοῦ Πῆτερ Γκλένβιλ, μὲ τὴν Τζεραλντὶν Πέητζ καὶ τὸν Λῶρενς Χάρβεϋ.

17. ΥΠΟΘΕΣΙ ΒΙΑΣΜΟΥ τοῦ Τζ. Ράϊνχαρτ μὲ τὸν Κὲρκ Ντάγκλας.

18. ΟΣΑ ΕΣΒΥΣΕ Ο ΑΝΕΜΟΣ τοῦ Ἀνρὺ Κολπί, μὲ τὴν Ἀλίντα Βάλλι.

19. ΟΥ ΦΟΝΕΥΣΕΙΣ τοῦ Κλὼντ Ὠτὰν Λαρά, μὲ τὸν Λωρὰν Τερζιέφ.

20. ΒΙΑΙΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ τοῦ Βαλέριο Ζουρλίνι, μὲ τὴν Ἐλεονώρα Ρόσσι Ντράγκο.

21. ΤΑ ΑΠΟΡΡΗΤΑ ΤΗΣ ΝΥΡΕΜΒΕΡΓΗΣ τοῦ Στάνλεϋ Κρέμερ, μὲ τοὺς Σπένσερ Τρέϊσυ, Μαξιμιλιὰν Σὲλ κ.λ.π.

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΕΣ:

1. ΓΥΜΝΗ ΚΟΨΗ τοῦ Ρ. Φλέϊσερ μὲ τὸν Γκάρυ Κοῦπερ.

2. ΤΟ ΑΙΝΙΓΜΑ ΜΕ ΤΙΣ ΤΡΕΙΣ ΑΛΗΘΕΙΕΣ τοῦ Φρ. Βιλλιέ, μὲ τὴν Μισὲλ Μοργκάν.

3. Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΗΣ ΩΡΑΙΑΣ τοῦ Ἐντουὰρ Μολιναρό, μὲ τὸν Ζὰν Ντεζαγύ.

4. ΜΙΑ ΚΡΑΥΓΗ ΜΕΣ' ΤΗ ΝΥΧΤΑ τοῦ Σὴθ Χὸλτ μὲ τὴν Σούζαν Στράσμπεργκ.

5. ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΤΟΥ ΕΞΠΡΕΣ 13, τοῦ Τζὼρτζ Πόλλοκ μὲ τὴν Μάργκαρετ Ρόδεσφορντ.

Ἐπίσης τὶς κωμωδίες:

Ο ΤΥΧΟΔΙΩΚΤΗΣ ΤΗΣ ΠΕΝΤΑΡΑΣ τοῦ Μάριο Μονιτσέλλι, μὲ τὸν Βιττόριο ντὲ Σίκα.

ΓΙΑ ΕΝΑ ΜΙΣΟΓΥΜΝΟ ΚΟΡΙΤΣΙ μὲ τὴν Σίρλεϋ Μὰκ Λέην.

Οἱ φίλοι τῶν ταινιῶν «Γουέστερν» θὰ ἀπολαύσουν τὸν Μάρλον Μπράντο σὲ μιὰ ταινία αὐτοῦ τοῦ εἴδους: Η ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ ΕΙΝΑΙ ΔΙΚΗ ΜΟΥ

Γιὰ τοὺς φίλους τοῦ κλασσικοῦ μπαλλέττου οἱ ταινίες: ΜΑΥΡΕΣ ΚΑΛΤΣΟΔΕΤΕΣ, ΤΟ ΒΑΣΙΛΙΚΟ ΜΠΑΛΛΕΤΤΟ καὶ ΟΘΕΛΟΣ θὰ προσφέρουν ἀρκετὴ ἀπόλαυσι.

Ἐπίσης σημειώνουμε τὴν ταινία «ΣΕΡΙΟΖΑ» καὶ τὰ Ντοκυμανταὶρ ΕΚΕΙΝΟ ΤΟ ΒΡΑΔΥ ΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ ΕΓΙΝΕ ΣΤΑΧΤΗ καὶ ΕΛΛΑΣ Η ΧΩΡΑ ΤΩΝ ΟΝΕΙΡΩΝ.

ΡΕΝΑ ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΟΥ

ΛΙΒΙΣΙ

Μηνιαία Ἐφημερὶς
ΑΘΗΝΑΙ, ΜΑΪΟΣ 1962
Ἔτος 2ον — Ἀριθ. 16

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Ἐσωτερικοῦ:
Ἐτησία . . . . Δρχ. 60
Ἑξάμηνος . . . . » 35

Ἐξωτερικοῦ:
Ἐτησία . . . . $ 5 ἢ £ 2
Ἑξάμηνος . . . . $ 3 ἢ £ 1

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ - ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
ΡΕΝΑΝ ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΟΥ
Σατωβριάνδου 4, 7ος ὄροφος
Γραφεῖον 14 — Τηλέφ. 535.066

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ - ΕΠΙΤΑΓΑΙ
Μ. ΘΕΟΔΟΣΙΑΔΗΝ
Σατωβριάνδου 4, 7ος ὄροφος
Γραφεῖον 14

Διευθύνσεις συμφώνως τῷ Νόμῳ.
Ὑπεύθυνος:
ΡΕΝΑ Δ. ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΟΥ
Κεφαλληνίας 47 — Ἀθῆναι

Ὑπεύθυνος Τυπογραφείου:
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΠΑΝΟΥΔΗΣ
Πάτμου 44—Ἀθῆναι

ΔΗΛΩΣΙΣ

Τὰ ἐνυπόγραφα ἄρθρα δὲν ἐκφράζουν ὑποχρεωτικὰ καὶ τὰς ἀπόψεις τῆς ἐφημερίδος. Τὴν εὐθύνην τῆς ἀκριβείας καὶ τοῦ περιεχομένου των τὴν φέρουν πάντοτε οἱ συγγραφεῖς των.

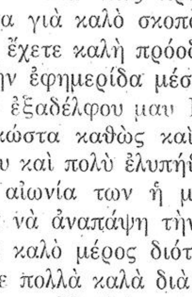

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Κύριε Πρόεδρε τοῦ Σωματείου Μάκρης καὶ Λιβίσι, χαίρετε.

Τὴν ἐφημερίδα σας παίρνω τακτικὰ καὶ τὴ διαβάζω μὲ μεγάλη μου χαρά. Βλέπω πὼς προσπαθεῖτε, πάντα γιὰ καλὸ σκοπὸ καὶ εὔχομαι νὰ ἔχετε καλὴ πρόοδον.

Εἶδα στὴν ἐφημερίδα μέσα, τὸν θάνατο τοῦ ἐξαδέλφου μου Παυλῆ Μακρυκώστα καθὼς καὶ τῆς συζύγου του καὶ πολὺ ἐλυπήθηκα. Ἂς εἶναι αἰωνία των ἡ μνήμη καὶ ὁ Θεὸς νὰ ἀναπάψῃ τὴν ψυχή τους σὲ καλὸ μέρος διότι καὶ αὐτὸς ἔκανε πολλὰ καλὰ διὰ τοὺς πατριώτας του. Ὁ Θεὸς νὰ δίνει παρηγοριὰ στὴν θυγατέρα του Μαρίκα. Μέσῳ τοῦ Ταχυδρομείου σᾶς στέλλω 15 δολ. στὸ ὄνομα τῆς κ. Ρένας Βελισσαρίου (Κεφαλληνίας ἀριθ. 47, Ἀθῆνας). Αὐτὰ τὰ χρήματα θὰ μοιραστοῦν γιὰ τὸ Σωματεῖον «Μάκρη καὶ Λιβίσι» καθὼς καὶ γιὰ τὴν Ἐφημερίδα ποὺ μοῦ στέλλετε διότι καὶ αὐτὴ κοστίζει χρήματα διὰ νὰ ἔρθῃ ἐδῶ.

Σᾶς χαιρετῶ

ΜΑΡΙΑ Ζ. ΚΙΛΜΕΤΗ

Εὐχαριστοῦμεν θερμὰ διὰ τὴν ἐπιστολήν σας ἡ ὁποία πολὺ μᾶς συνεκίνησε ὅλους καθὼς καὶ διὰ τὰς συνδρομάς σας. Δι' ἰδιαιτέρας ἐπιστολῆς θὰ λάβετε τὰς σχετικὰς ἀποδείξεις.

Β. ΧΑΤΖΗΣΩΤΗΡΙΟΥ: Ἐλάβομεν τὴν συνεργασίαν σας καὶ εὐχαριστοῦμεν. Θὰ δημοσιευθῇ στὸ ἑπόμενον φύλλον. Εὐχόμεθα περαστικά.

Π. ΠΑΝΤΕΛΗΝ: Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν ἐπιστολήν σας διὰ τῆς ὁποίας μετὰ λύπης μας ἐπληροφορήθημεν ὅτι λαμβάνετε τὴν ἐφημερίδα μὲ ἀρκετὴν καθυστέρησιν. Ἀμέσως ἐδόσαμεν ἐντολὴν νὰ σᾶς παραδίδεται τὸ φύλλον ἰδιοχείρως εὐθὺς ὡς ἐκτυπωθῇ ὡς ἐπίσης καὶ νὰ σᾶς ἀνακοινωθῇ ὅτι ὡς τακτικὸς συνεργάτης της δικαιοῦσθε νὰ τὴν λαμβάνετε «τιμῆς ἕνεκεν» δωρεάν. Δεχθῆτε ἐπὶ πλέον τὰς εὐχαριστίας καὶ τοὺς χαιρετισμούς μας.

Πῆρες τὶς Παροιμίες τῆς Πατρίδας μας; Κάνε τὸ καθῆκον σου ὅσο πιὸ γρήγορα μπορεῖς !!!!!!!!!!!!!

ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ

ΖΑΚΧΑΡΩΔΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗΣ

Ὁ διαβήτης ὡς νόσος ἀναφέρεται ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων καὶ δὴ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἀρεταίου καὶ τοῦ Γαληνοῦ. Κατὰ τὸ ἔτος 1973 ὁ Τόμας Γουΐλλις ἀνεκάλυψε τὴν γλυκεῖαν γεῦσιν τῶν οὔρων καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1775 ὁ Ντόπσον ἀνεῦρε τὸ σάκχαρον εἰς τὰ οὖρα. Μετὰ 40 ἔτη ἀργότερον ὁ Χημικὸς Σερβὲλ διεπίστωσε ὅτι ἐπρόκειτο περὶ σταφυλοζακχάρου.

Εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ διαβήτου ὁ πλέον σημαντικὸς σταθμὸς εἶναι ἡ κατὰ τὸ ἔτος 1849 - 1877 ἀποδειχθεῖσα πειραματικῶς ὑπὸ τῶν Μέριγκ καὶ Μινόφσκυ παγκρεατικὴ προέλευσις τοῦ διαβήτου καὶ ἡ κατὰ τὸ ἔτος 1922 ὑπὸ τῶν Μπόουτιγκ καὶ Μπέστ ἀνακάλυψις τῆς Ἰνσουλίνης.

Ὁ σακχαρώδης διαβήτης εἶναι ἰδιοσυστατικὴ νόσος μὲ γνωρίσματα χαρακτηριστικὰ τὴν αὔξησιν τοῦ σακχάρου τοῦ αἵματος, τὸ ὁποῖον φυσιολογικῶς κυμαίνεται ἀπὸ 0,8 1,20% καὶ τὴν αὔξησιν τοῦ σακχάρου εἰς τὰ οὖρα, τὸ ὁποῖον οὐδόλως ὑπάρχει ἐπὶ ὑγιῶν ἀτόμων. Μεταδίδεται ἐκ τῶν ἀνιόντων εἰς τοὺς κατιόντας, συμφώνως μὲ τὸν βιολογικὸν νόμον τοῦ Μαντέλ. Δύναται νὰ ἐμφανισθῇ εἰς οἱανδήποτε ἡλικίαν, ἂν καὶ εἶναι κυρίως νόσος τῆς προχωρημένης ἡλικίας καὶ δὴ πρὸ τοῦ 50οῦ ἔτους, συχνότερα δὲ ἐπὶ τῶν γυναικῶν. Ὅσον ἐνωρίτερον ἐμφανίζεται τόσον βαρυτέρα εἶναι ἡ πρόγνωσις. Ὁ σακχαρώδης διαβήτης, ὁ ὁποῖος ἐκδηλώνεται εἰς πολὺ μικρὰν ἡλικίαν ἔχει τὴν βαρυτέραν πρόγνωσιν καὶ ἀντιμετωπίζεται θεραπευτικῶς μόνον διὰ τῆς Ἰνσουλίνης.

Φυλετικῶς βαρύνει πολὺ περισσότερο τοὺς Ἑβραίους καὶ ὀλιγώτερον τοὺς Κινέζους, Ἰάπωνας καὶ Ἰνδούς.

Τὸ ὄργανον τὸ ὁποῖον εὐθύνεται διὰ τὴν ἀτελῆ καῦσιν τοῦ σακχάρου εἰς τὸ αἷμα καὶ τοὺς ἱστοὺς τοῦ ὀργανισμοῦ εἶναι ἡ ἐνδοκρινικὴ μοῖρα τοῦ παγκρέατος, ἡ ὁποία ἐκδηλώνει λειτουργικὴν ἀνεπάρκειαν τῶν νησίδων τοῦ Λάγκερχανς.

Αἱ τελευταῖαι παρατηρήσεις κατέστησαν σαφὲς ὅτι ὁ Σακχαρώδης διαβήτης δὲν ὀφείλεται μόνον εἰς Ἰνσουλινικὴν ἀνεπάρκειαν τοῦ παγκρέατος, ἀλλὰ εἰς πολλαπλοῦν μηχανισμὸν ὁ ὁποῖος μέχρι σήμερον δὲν κατωρθώθη νὰ ἐρευνηθῇ πλήρως.

Ὁ ρόλος τῆς κληρονομικότητος δύναται νὰ θεωρηθῇ βέβαιος, τὰ δὲ στατιστικὰ δεδομένα ἀποδεικνύουν ὅτι ἡ ἐπὶ τῶν ἀπογόνων ἐμφάνισις τοῦ σακχαρώδους διαβήτου εἶναι σχεδὸν βεβαία.

Ἐπὶ ἀπογόνων προερχομένων ἐκ διαβητικῶν γονέων πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἑπομένας πιθανότητας. Διὰ τὸ παιδίον τὸ προερχόμενον ἐκ γονέων ἀμφοτέρων διαβητικῶν ὑπάρχει μεγίστη πιθανότης, σχεδὸν βεβαιότης, ὅτι θὰ εἶναι διαβητικόν. Ἐὰν ὁ εἷς ἐκ τῶν γονέων εἶναι διαβητικὸς καὶ ὁ ἄλλος ὄχι, ἀλλὰ εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ μὴ διαβητικοῦ τούτου γονέως ὁ πατὴρ ἢ ἡ μήτηρ του ἔπασχον ἐκ διαβήτου ἡ πιθανότης ἐμφανίσεως ἢ μὴ διαβήτου εἶναι ἡ αὐτή, ἐπειδὴ ὁ μὴ διαβητικὸς ἐκ τῶν γονέων εἶναι φορεὺς τῆς νόσου.

Ἐὰν ἕνα παιδὶ εἶναι ἤδη διαβητικὸ ἐκ τῶν γονέων του, τοῦτο ἀποτελεῖ ἀπόδειξιν ὅτι φορεὺς τῆς νόσου εἶναι ὁ μὴ διαβητικὸς ἐκ τῶν γονέων καὶ ὅτι τὰ ὑπόλοιπα παιδιὰ ἔχουν 50% πιθανότητα νὰ ἀποβοῦν διαβητικά.

Ἐὰν ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ ἀδελφὴ τοῦ μὴ διαβητικοῦ ἐκ τῶν γονέων πάσχει ἀπὸ διαβήτην, τότε ὑπάρχει πιθανότης νὰ εἶναι καὶ νὰ μὴν εἶναι φορεύς, μὲ ὀλιγωτέρας πιθανότητας νὰ καταστῇ τὸ τέκνον διαβητικόν.

Ἐὰν οὐδεὶς ἐκ τῶν γονέων εἶναι διαβητικὸς ἀλλὰ ὑπῆρξε εἷς ἐκ τῶν γονέων των, τότε ἐπειδὴ καὶ οἱ δύο εἶναι φορεῖς ἡ πιθανότης εἶναι 1:4 γεννήσεως διαβητικοῦ τέκνου.

Ἐὰν ἓν ἐκ τῶν παιδίων, γονέων οἱ ὁποῖοι εἶναι φορεῖς, ἐμφανίσῃ διαβήτην αἱ πιθανότητες διὰ τὰ ἄλλα παιδιὰ εἶναι πάλι 1:4. Τὸ τελικὸν συμπέρασμα ἐκ τῶν ἀνωτέρω εἶναι ὅτι ἡ κληρονομικὴ μεταβίβασις τοῦ σακχαρώδους διαβήτου ἔχει ὑπόστροφον χαρακτῆρα καὶ κατὰ συνέπειαν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπερπηδηθῇ μία ἢ καὶ περισσότερες γενεές.

Ἐπίσης ἡ παχυσαρκία εὑρίσκεται εἰς ἄμεσον σχέσιν μὲ τὸν διαβήτην. Θεραπευτικῶς ἡ νόσος αὐτὴ σήμερον ἀντιμετωπίζεται ἐπαρκῶς. Τοὺς ἐλαφρῶς πάσχοντας διαβητικοὺς τοὺς ρυθμίζομεν διαιτητικῶς. Τοὺς βαρύτερον πάσχοντας καὶ μὴ ρυθμιζομένους διὰ τῆς διαίτης θεραπεύομεν διὰ τῆς Ἰνσουλίνης μὲ δοσολογίαν, ἀναλόγως τῆς ἑκάστοτε περιπτώσεως. Τελευταίως χρησιμοποιοῦνται θεραπευτικῶς καὶ δι' ἐσωτερικῆς χρήσεως αἱ Σουλφονυλουρίαι, αἱ ὁποῖαι ἐπὶ πολλῶν περιπτώσεων ἐπιτυγχάνουν θεαματικὰ ἀποτελέσματα, ἀποφευγομένων οὕτω τῶν πολλῶν καθημερινῶν καὶ ἐνοχλητικῶν ἐνέσεων τῆς Ἰνσουλίνης.

Γενικῶς ὁ σκοπὸς κάθε θεραπευτικοῦ μέσου εἶναι ἡ εὐγλυκαιμικὴ ρύθμισις πάσχοντος, διότι οὕτω δύναται οὗτος νὰ ἀνταποκριθῇ πλήρως ὡς ὑγιὴς εἰς τὴν κοινωνίαν.

Διὰ τῆς εὐγλυκαιμίας προλαμβάνονται αἱ διαβητικαὶ ἐπιπλοκαί. Ἀποτελεῖ γεγονὸς ὅτι ἐξ αὐτοῦ τούτου τοῦ διαβήτου δὲν διατρέχει ἄμεσον κίνδυνον ὁ πάσχων, ἀλλὰ ἐκ τῶν συνεπειῶν τούτου ἐπὶ τῶν διαφόρων ὀργάνων του καὶ δὴ τῶν ἀρτηριῶν τοῦ νευρικοῦ συστήματος, τοῦ ἥπατος, νεφρῶν καὶ ὀφθαλμῶν.

Βασικὰ γνωρίσματα τῆς νόσου εἶναι ἡ πολυφαγία, πολυδιψία καὶ πολυουρία, καταβολὴ τῶν δυνάμεων, αἴσθημα κοπώσεως καὶ ἀπώλεια βάρους.

Ἡ πρόγνωσις τῆς νόσου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ τρόπου ἀντιμετωπίσεως ταύτης ὑπὸ τοῦ ἰδίου τοῦ πάσχοντος, τοῦ θεράποντος Ἰατροῦ καὶ τῶν συνθηκῶν διαβιώσεως τούτου.

Διὰ τῆς ἐξασφαλίσεως τῶν ἀνωτέρω προϋποθέσεων οἱ πάσχοντες διάγουν καλῶς, ἀποδίδουν ἐπαγγελματικῶς καὶ εὖ γηράσκουν εὐγλυκαίνοντες.

Ἰατρὸς
ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΧΑΤΖΗΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

ΓΥΡΙΣΜΟΣ

Τὰ τελευταῖα διαμάντια ποὺ στόλιζαν τ' οὐρανοῦ τὸ γαλανόμαυρο βελοῦδο τρεμόσβηναν σιγά, σιγά, καθὼς ἡ ροδοδάκτυλη σκόρπιζε τὰ πρῶτα χρυσάφια της.

Ὅλα χρυσοσκονίζονταν... Στὴν ἀρχὴ οἱ βουνοκορφές, ὕστερα κάθε πλαγιὰ καὶ κάθε ἀκρογιάλι...

Τὸ δροσοστάλακτο πράσινο χαλὶ κάποιας ράχης κι' αὐτὸ χρυσώθηκε. Πιὸ πέρα, στὸ κράσπεδό του κάποια γέρικα δένδρα μὲ ρόζους σὰ μάτια καὶ κουφάλες σὰ στόματα, τὸ ἕνα πλάϊ στ' ἄλλο, μοιάζουν μέσα σὲ τούτη τὴ χρυσοστόλιστη γοητεία σὰ Βάκχοι ξεμαλλιασμένοι ἕτοιμοι νὰ ὑποδεχτοῦν τὶς πιστὲς μαινάδες τους, ποὺ θὰ χόρευαν ἐκστατικὰ τοὺς ὀργιαστικοὺς χοροὺς τους.

Ἕνα λευκοκίτρινο πουλὶ ποὺ ὡς τώρα ἦταν κουρνιασμένο σὲ κάποια φυλλωσιά, μεθυσμένο ἀπ' τὴν πρωινὴ ἀπριλιάτικη αὔρα, ἀφοῦ πέταξε στ' ἀντικρυνὸ κλωνάρι, διέκοψε τὴ γεμάτη μυστικισμὸ σιγή, μὲ δυὸ— τρεῖς μελωδικὲς στριγλιές. Ὕστερα σταμάτησε. Ξαναπέταξε, πάλι, πιὸ ψηλὰ καὶ κι' ἀφοῦ θαύμασε, γιὰ λίγο, τὴ μαγεία ποὺ ἁπλωνόταν γύρω του ἄρχισε τὸ ἑωθινό του. Τ' ἄλλα πουλιὰ ἀκούγοντάς το ξύπνησαν κι' ἄρχισαν κι' αὐτὰ μαζί του.

Τὴ γλυκειὰ τούτη συμφωνία τὴν ἔπαιρνε ἡ ἀνάλαφρη πνοή, τοῦ μυρωμένου ἀπὸ λογῆς - λογῆς ἀγριολούλουδα, ἀνοιξιάτικου ἀγέρα καὶ μὲ τούτη χάϊδευε ἁπαλὰ τὶς ἀκοὲς μιᾶς παχουλῆς κουρασμένης σιλουέττας καὶ μιᾶς ἄλλης ποὺ σκόρπιζε στὸ διάβα της τὴ μυριόπνοη εὐωδιὰ τῆς νιότης. Καθὼς ἀνηφόριζαν, οἱ δύο σκιές, ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ μισόκλειστα βλέφαρα τοῦ πρωινοῦ ὕπνου ποὺ μόλις ἀχνοπαίζανε ἀκραγγιγμένα ἀπὸ τὰ χρυσᾶ δάκτυλα τῆς αὐγῆς, παρακολουθοῦσαν, μ' ἔκσταση, τὸ θαῦμα τῆς δημιουργίας ποὺ προβαλλόταν στὰ μάτια τους, σ' ὅλο της τὸ μεγαλεῖο...

— Τί ὄμορφο ποὺ εἶναι, μπαμπᾶ, τοῦτο τὸ τοπίο! Ψιθύρισε ἡ αἰθέρια σιλουέττα, στὸν πληθωρικὸ διπλανό της. Δὲ μπορῶ νὰ μὴ τὸ φωτογραφίσω. Ἔτσι, τὸ λεύκωμά μου θὰ πλουτιστῇ μ' ἄλλη μιὰ πολὺ ἐξαιρετικὴ φωτογραφία.

Τὸ χιονοσκέπαστο τοῦ γέρου κεφάλι ἔπεσε μπρός του βαρύ. Ἀναλογιζόταν τὴ ψυχικὴ κατάσταση τῆς δεκαοχτάχρονης ὀπτασίας του, ποὺ ἔβλεπε τὸν τόπο τοῦ πατέρα της μὲ τὸ μάτι τοῦ ὡραίου.

Δὲ μποροῦσε, ἐξακολουθοῦσε νὰ σκέφτεται ὁ καλὸς πατέρας, νὰ νοιώσῃ κι' ὁ ἀγαπημένος του βλαστὸς τὸ μεγαλεῖον ποὺ κρύβει ἡ ἔννοια τῆς λέξης ΠΑΤΡΙΔΑ! Ὁ φλογερὸς τροπικὸς ἥλιος κάποιας μακρυνῆς χώρας, καθὼς τὴν πρωτοφιλοῦσε, τῆς στεροῦσε μαζὶ καὶ τὸ πολύτιμο τοῦτο συναίσθημα: Τὴν ἀγάπη στὴ Γῆ ποὺ γεννήθηκαν ὅλες οἱ γενιές της...

Ὁ χρονοφορτωμένος πατέρας συνῆρθε ἀπὸ τὶς πονεμένες τοῦτες σκέψεις. Σήκωσε, θλιβερά, τὸ βαρεμένο του κεφάλι κι' ἀφοῦ σφούγγισε τὰ βουλιαγμένα μέσ' στὶς κόχες μάτια του, γύρισε στὸ μέρος ποὺ βρισκόταν τὸ ἡλιόχαρο παιδί του:

— Βλέπεις, τῆς εἶπε, ἐκεῖνο τὸ καράβι μ' ἀνοιγμένα τὰ φτερά του ν' ἀργοσαλεύῃ καὶ νὰ χάνεται σιγά, σιγά, στὸ βάθος τοῦ ὁρίζοντα; Μ' ἕνα τέτοιο ἔφυγα κι' ἐγὼ κάποτε, στὴ χώρα τοῦ Νείλου γιὰ νὰ συνεχίσω, ἀπὸ κεῖ, κάποιο ὑπερωκεάνειο ταξίδι μου.

Νομίζω, ὅμως, πὼς ἡ μακρόχρονη ἀπουσία μου, στὴν πλάνα ξενητειά, γιὰ μένα, ἦταν θλιβερὴ παρένθεση ἀνάμεσα στὰ παιδικά μου χρόνια ποὺ τὰ πέρασα ἐδῶ καὶ στὰ τωρινά μου ποὺ ξαναγυρίζω. Καὶ πάλι ἀπὸ κεῖ δὲν ἔπαυα ν' ἀτενίζω νοσταλγικὰ τὸν πολυαγαπημένο, μυριανθισμένο τοῦτο βράχο. Κλαίω, γλυκό μου παιδί, γιατὶ ἡ ξένη Γῆ ποὺ σ' ἀγκάλιασε, ὅταν γεννιόσουν σ' ἀρνήθηκε μιὰ τέτοια χαρά...

Ἡ νεαρὴ γυναίκα ἄκουγε, μὲ προσοχή, τὰ πονεμένα λόγια τοῦ πατέρα της. Μέσ' στὴ ψυχή της μιὰ πρωτόγνωρη ταραχὴ ἄρχισε νὰ τὴν κυριεύῃ. Τὰ στήθια της φούσκωναν ρυθμικά. Κάποιο συναίσθημα ἄρχι-

(Συνέχεια εἰς τὴν 4ην Σελίδα)

ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΟΝ ΠΟΡΟ

Οἱ ἁπλοὶ ἄνθρωποι δὲν δυσκολεύονται συνήθως νὰ βροῦν μικρὲς πηγὲς χαρᾶς κι' ἀπὸ κεῖ ν' ἀντλοῦν τὴ δική τους χαρὰ κι' εὐφροσύνη. Αὐτὸ θὰ τὸ διεπίστωσαν ὅσοι πῆραν μέρος στὴν τελευταία ἐκδρομὴ τοῦ Πόρου ποὺ ὅλοι ἐνθουσιάστηκαν μὲ τὰ λίγα κι' ἁπλᾶ πράγματα ποὺ προσφέρει στὸν ἐπισκέπτη τὸ γραφικὸ αὐτὸ νησί.

Μὰ πρὶν προχωρήσω στὴν περιγραφὴ αὐτῆς τῆς θαυμάσιας ἐκδρομῆς θ' ἀνοίξω μιὰ μικρὴ παρένθεσι γιὰ τὸ ταξίδι μου ὣς τὸν Πόρο ποὺ δὲν μπόρεσα νὰ τὸ χαρῶ μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους ἐκδρομεῖς.

Ἡ καθυστέρησί μου στὸν τόπο τῆς συγκεντρώσεως μοῦ στέρησε τὴ συντροφιά τους. Δὲν εἶναι κάτι ἀσυνήθιστο αὐτὸ μόνο ποὺ τὸ μεταφορικὸ μέσο στὴν προκειμένη περίπτωσι ἦταν βαπόρι κι' οἱ ναυτικοὶ πιστοὶ στὴν παράδοσι ἐπιμένουν νἆναι ἀκριβεῖς στὰ δρομολόγιά τους. Κυττάζω γύρω μου δὲν βλέπω κανέναν δικό μας. Τρέχω μὲ τὴ μητέρα μου στὴν προκυμαία. Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἔφευγε τὸ «Πίνδος»... Μείναμε σὰν δυὸ στῆλες ἅλατος κι' οἱ δυό.

—Πᾶμε, κόρη μου, νὰ φύγουμε, μοῦ λέει περίλυπη ἡ μητέρα μου.

— Μπᾶ! Θὰ πᾶμε μὲ τὸ «Νεράϊδα»! Ὁ Πόρος εἶναι μικρός. Κάπου θὰ τοὺς βροῦμε!

Μόλις προλάβαμε ν' ἀνεβοῦμε τὴ σκάλα καὶ ξεκίνησε κι' αὐτό. Ἕνα πολύβοο καὶ πολύμορφο πλῆθος συνωστιζόταν γύρω μας κι' ἡ ἐξεύρεσι μιᾶς θέσεως ἦταν προβληματική. Ὕστερα ἀπὸ πολύωρη ἀναζήτησι κατώρθωσα νὰ ξετρυπώσω κάπου ἐπιτέλους μιὰ θέσι κι' ἕνα σκαμνί.

Μόλις καθίσαμε κύτταξα γύρω μου γιὰ τὴν σχετικὴ ἀναγνώρισι. Ὁ περισσότερος κόσμος ἦταν ὄρθιος. Λίγο πιὸ πέρα γινόταν μάχη ὁμηρικὴ γιὰ τὴν κατάληψι μιᾶς θέσεως. Φωνές, κακό, φασαρία ποὺ ἔληξε μόνο μὲ τὴν ἐπέμβασι τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ πλοίου. Ἕνα ζευγάρι ξένων ποὺ κάθονταν κοντά μας κύτταζαν ἀπορημένοι.

— Μὰ τί συνέβη; ρωτᾶ ἡ κυρία.

— Δὲν εἶναι τίποτα, τῆς ἀπαντῶ. Οἱ Ἕλληνες εἶναι θερμόαιμοι.

Ἀλλὰ ἂν οἱ Ρωμηοὶ ἐξαντλοῦσαν τὴν ὁρμητικότητά τους σὲ καυγάδες οἱ ξένοι τὴν ἐξεδήλωναν διαφορετικά. Τὸ ζευγάρι αὐτὸ μετέφερε τὴν κρεββατοκάμαρά του στὸ βαπόρι κι' ἀδιαφορώντας γιὰ τὸν κόσμο γύρω του ἄρχισε τέτοιες ἐρωτικὲς διαχύσεις ποὺ θἄκαναν καὶ τὸν πιὸ κυνικὸ Ἕλληνα νὰ κοκκινήσῃ ἀπὸ ντροπή. Ρίχνω μιὰ ἀνήσυχη ματιὰ στὴ μητέρα μου. Εὐτυχῶς, ἡ Μακρηνο - Λιβισιανὴ δέσποινα ἦταν καθισμένη ἀνάποδα καὶ δὲν τοὺς ἔβλεπε. Γιατὶ ὁπωσδήποτε θὰ τῆς ἔρχονταν στὸ στόμα:

— Τέ! Βοὺ ποὺ νὰ τοὺς χαλάσει ἡ Θιός!

Ἀηδιασμένη σηκώθηκα καὶ βγῆκα ἔξω ἀπ' τὸ σαλόνι προτιμώντας νὰ ταξιδέψω ὄρθια στὸν Πόρο ἀπολαμβάνοντας τὸ δροσερὸ ἀεράκι καὶ τὸ παιγνίδισμα τοῦ ἥλιου στὰ γαλάζια νερά...

Τυχερὲς στὶς προβλέψεις μας ἀποβιβασθήκαμε ταυτόχρονα μὲ τοὺς ἄλλους στὸ ὡραῖο νησί. Κι' ἡ συνάντησι ἦταν ὅλο εὐχάριστα ἐπιφωνήματα. Ἀλλὰ ἐδῶ πρέπει νὰ κλείσῃ ἡ παρένθεσι.

⁂

Ὁ Πόρος μᾶς δέχθηκε μὲ τὴ γνωστὴ γραφική του ὠμορφιὰ ἀληθινὴ χαρὰ καὶ τέρψι τοῦ ματιοῦ. Ἀμέσως ξεκινήσαμε ὅλοι γιὰ τὸ Μοναστήρι, ἄλλοι μὲ τὸ λεωφορεῖο κι' ἄλλοι μὲ τὶς βάρκες. Κι' ἐκεῖ οἱ ἐκδρομεῖς πάλι χωρίσθηκαν σ' αὐτοὺς ποὺ προτίμησαν τὴν παραλία καὶ σὲ κείνους ποὺ θέλησαν νὰ χαροῦν τὴ δροσιὰ τοῦ βουνοῦ.

Κάτω ἀπὸ κάτι θεόρατα πλατάνια καθίσαμε νὰ ξαποστάσουμε καὶ νὰ φᾶμε κοντὰ στὸν ἥσκιο τοῦ Μοναστηριοῦ. Τὸ θυμάρι, τὸ γάργαρο ξακουστὸ νερό, τὸ μοσχοβόλημα τοῦ πεύκου κι' ἡ ἀνάσα τῆς γῆς ἔφερναν στὴ ψυχὴ ἕνα ἁγνὸ μεθύσι ποὺ χάριζε ξεκούρασι καὶ ξενοιασιά. Τὸ θρόϊσμα τ' ἀγέρα στὶς φυλλωσιὲς ἐρχότανε στ' αὐτιά μας σὰν σιγανὸ τραγοῦδι νανουρίζοντας ἁπαλὰ τὰ τσακισμένα νεῦρα. Πιὸ πέρα ὁ ὄγκος τοῦ Μοναστηριοῦ σὲ γέμιζε κατάνυξι μὰ μόλις ἔβγαινες ἔξω ἀπ' αὐτὸ καὶ τὸ μάτι ἔπεφτε ἀπ' τὴν ἀκινησία τῶν λευκῶν τοίχων στὴν ἀέναη κίνησι τῆς θάλασσας, ἡ ἐπιβλητικότητα ἔσβυνε γιὰ νὰ γίνῃ μόνο μιὰ γραφικὴ ἄσπρη νότα στὴν ὅλη σύνθεσι τοῦ τοπίου.

Μὰ ὅσο κι' ἂν θέλαμε νὰ σταματήσῃ λίγο ὁ χρόνος ἐκεῖ, αὐτὸς ἀδυσώπητα κυλοῦσε κι' ἔτσι τ' ἀπόγευμα κατεβήκαμε νὰ βροῦμε καὶ τοὺς ἄλλους ποὺ ἔμειναν σ' ἕνα παραλιακὸ κέντρο.

Ἐδῶ τὸ σκηνικὸ ἀλλάζει ὁλότελα. Εἴχαμε ἀφίσει πίσω μας τὰ πλατάνια, τὶς ἐλιές, καὶ τὸ θυμάρι. Μπροστά μας ἁπλωνόταν ἡ θάλασσα παιγνιδιάρα καὶ γαλανὴ κι' ἀπέναντι διακρίναμε τὸ περίφημο Λεμονοδάσος. Βαρκοῦλες καὶ καϊκάκια ἔσχιζαν κεφᾶτα τὰ νερὰ καὶ τὰ κέντρα στὴν ἀκροθαλασσιὰ ἦταν γεμᾶτα κόσμο.

Οἱ δικοί μας εἴχανε κι' ὅλας ἀρχίσει τὸ τραγοῦδι μὲ πρῶτο κι' ἄφθαστο τραγουδιστή, τὸν γιατρὸ κ. Παντελῆ Χατζηπαναγιώτου. Φυσικὰ τὸ βιολὶ τοῦ κ. Τσίλλερ καὶ ἡ κιθάρα τοῦ κ. Παναγῆ ἦταν ἐκεῖνα ποὺ ἔδωσαν κέφι στὴ συντροφιὰ καὶ φτερὰ στὰ πόδια γιὰ νὰ χορευτῇ κι' ἡ ἀπαραίτητη πάντοτε Μακρηνο - Λιβισιανὴ σοῦστα.

Αὐτὴ τὴ φορὰ ὁ Πρόεδρός μας κ. Μιχαὴλ Σαράφης εἶχε μιὰ ἐκλεκτὴ συντροφιὰ ἀπ' τὴν ὁποίαν ἡ κ. Παπαναστασίου καὶ ἡ κ. Μαρκάκη μᾶς ἀπήγγειλαν ὡραιότατα ποιήματα χαρίζοντάς μας ζωηρὲς συγκινήσεις.

Τὸν ἥλιο τοῦ ἥσυχου μεσημεριοῦ διαδέχθηκε τώρα ἡ δροσιὰ τοῦ σούρουπου. Καιρὸς νὰ σκεφθοῦμε γιὰ ἐπιστροφή.

Μερικοὶ πρὶν ἐπιστρέψουν στὸν Πόρο πῆγαν μὲ βάρκα ἀπέναντι στὸν Γαλατᾶ γιὰ νὰ γευθοῦν τὸ ξακουστὸ γαλατομπούρικό του κι' ἄλλοι πιὸ ρομαντικοὶ προτίμησαν τὰ ἀρώματα ποὺ σκορπᾶ αὐτὴ τὴν ἐποχὴ τὸ Λεμονοδάσος.

Ἔτσι ἔφθασε ἡ ὥρα τῆς ἐπιστροφῆς. Ἀκριβῶς στὴν ὥρα του τὸ «Πίνδος» μᾶς παρέλαβε ὅλους αὐτὴ τὴ φορὰ καὶ μᾶς ἔφερε στὸν Πειραιᾶ. Οἱ θέσεις μᾶς περίμεναν ἐπάνω καὶ μὲ τὴ μεγαλύτερη ἄνεσι χαρήκαμε τὸ ταξίδι τῆς ἐπιστροφῆς. Τὸ βιολὶ τοῦ κ. Τσίλλερ κι' ἡ κιθάρα τοῦ κ. Παναγῆ διασκέδασαν ἀκόμα καὶ τοὺς ξένους ἐπιβάτες χαρίζοντας λίγο ἀπ' τὸ δικό μας κέφι καὶ στοὺς ἄλλους ἐκδρομεῖς.

Ρ. ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ὁ ζωγράφος Πολύκλειτος, ἐργαζόταν συγχρόνως σὲ δύο πίνακες μὲ τὸ ἴδιο θέμα. Τὸν ἕνα, τὸν δούλευε μὲ ὅλους τοὺς κανόνες τῆς τέχνης του. Τὸν ἄλλο, σύμφωνα μὲ τὴ γνώμη τοῦ κοινοῦ. Δηλαδή, ὅποιος ἔμπαινε στὸ ἐργαστήρι του καὶ ἔκανε μιὰ ὑπόδειξι, ἀμέσως τὴν ἐφήρμοζε.

Ἔτσι, μὲ τὶς ὑποδείξεις τῶν ἐπισκεπτῶν του, ἑτοίμασε τὸν πίνακα καὶ τὸν ἐξέθεσε μαζὶ μὲ τὸν πρῶτο. Φυσικά, ὅλοι ἐπαινέσανε τὸν πρῶτο καὶ γέλασαν μὲ τὸν δεύτερο.

— Τί γελᾶτε; εἶπε τότε ὁ Πολύκλειτος. Τὸν πίνακα ποὺ κοροϊδεύετε τὸν φτιάξατε ἐσεῖς. Καὶ τὸν ἄλλον ἐγώ.

Ι. ΛΑΜΕΡΑΣ

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἀλαφιασμένες καὶ ἀνάστατες, ἀπὸ τὶς ἀπαίσιες αὐτὲς διαδόσεις, γιὰ τὴν τύχη τῶν χαμένων δικῶν μας, χωρὶς δισταγμὸ καὶ μὲ ἀπόφαση, ἀποβιβαστήκαμε κρυφὰ στὸ βαπόρι «Τόγιας», — τὸ μόνο ποὺ ἄραζε στὸ νησί, μιὰ φορὰ τὴν ἑβδομάδα — καὶ ξεκινήσαμε, μὲ μαυρισμένη ψυχὴ καὶ ἀβέβαιες ἐλπίδες, μήπως τοὺς βροῦμε πουθενὰ ζωντανούς, ἢ πεθαμένους;...

Ἀπὸ τὴ Τζιά, βρεθήκαμε πρῶτα στὸν Πειραιᾶ. Τρέχαμε ὁλημερίς, μὲ ἀγωνία νηστικὲς μὰ ἀκούραστες, σὲ ὅλα τὰ νοσοκομεῖα καὶ τὰ κέντρα περιθάλψεως θυμάτων πολέμου, τοῦ Πειραιᾶ καὶ τῆς Ἀθήνας, ποὺ ἦταν γεμᾶτα ἀπὸ βαρυὰ ἄρρωστους αἰχμαλώτους, λιπόσαρκους καὶ μισοπεθαμένους...

Ἄλλες βρῆκαν ἐδῶ κι' ἐκεῖ παραπεταμένους, ἀγνώριστους, τοὺς προσφιλεῖς δικούς των, βαρυὰ ἄρρωστους, νὰ παραμιλοῦν, ἄλλες τοὺς βρῆκαν σὲ ἀπελπιστικὴ κατάσταση ἑτοιμοθάνατους, ὥστε νὰ μὴ τὶς γνωρίσουν καὶ μόλις πρόλαβαν καὶ τοὺς ἔκλεισαν τὰ μάτια, ἄλλες τοὺς βρῆκαν σὲ κατάσταση παραφροσύνης,— ὅσοι δὲν μπόρεσαν ν' ἀντέξουν τὰ νεῦρα τους στὰ φρικτὰ βασανιστήρια ποὺ πέρασαν...

Ἐκεῖ μάθαμε μὲ ἀνεκδιήγητη φρίκη, μέσα σὲ θρήνους καὶ ὀδυρμούς, τὰ ἀφάνταστα κακουργήματα καὶ τὶς ἐγκληματικὲς θηριωδίες, ποὺ μεταχειρίστηκαν, μὲ αἱμοβορία καὶ σαδισμό, οἱ δήμιοι Τοῦρκοι, ἀπάνω στὰ ἄθῶα θύματά των.

Γιὰ νὰ ξεκάνουν ὅλον τὸν ἄρρενα πληθυσμό, μιᾶς Ἑλλάδος ὁλοκλήρου — τῆς Μικρᾶς Ἀσίας — ποὺ τοὺς ἦτο ἐνοχλητικός, καὶ νὰ μὴν ἀκουστεῖ τὸ ὁμαδικὸ αὐτὸ ἔγκλημα τῆς ἐκτελέσεως ἑκατοντάδων χιλιάδων ψυχῶν — ποὺ θὰ ἔκανε πάταγο στὸν κόσμο ἐκεῖνο τὸν καιρό, — μηχανεύτηκαν — μὲ σατανικὴ ὑπόδειξη ὅπως λένε τῶν Γερμανῶν, — νὰ ἐξοντώσουν λίγους - λίγους τοὺς Ἕλληνες, μὲ τὰ μαρτύρια καὶ τὶς κακουχίες, σὲ μιὰ διαρκῆ βασανιστικὴ πορεία θανάτου καὶ καταναγκαστικῶν ἔργων στὰ βουνὰ καὶ στὶς ἀχανεῖς ἄγονες καὶ ἀκατοίκητες ἐκτάσεις τῆς Ἀνατολῆς.

Τοὺς ἔβαζαν μὲ τὸ βούρδουλα νὰ σκάβουν δρόμους, νὰ φτιάνουν γεφύρια καὶ ἄλλα καταναγκαστικὰ ἔργα, μὲ τὰ κρύα καὶ τὶς βροχές, νηστικοὺς καὶ βρεγμένους καὶ νὰ κοιμοῦνται στὸ χῶμα, ἄλλοτε νὰ σπᾶνε πέτρα διψασμένοι καὶ ἄρρωστοι, κάτω ἀπ' τὸ λιοπύρι, ὥσπου πέθαιναν ἀπὸ τὴν ἐξάντληση, τὶς κακουχίες καὶ τὶς ἐπιδημικὲς ἀρρώστειες!..

Ἄλλους τοὺς ἐσκότωναν ἀπὸ τὸ ξύλο, μὲ τὴν παραμικρότερη ἀφορμή, ἢ καὶ χωρὶς καμμιὰ αἰτία, μὲ κον-

(Συνέχεια εἰς τὴν 4ην σελίδα)

ΙΣΠΑΝΟ-ΛΙΒΙΣΙΑΝΗ ΔΙΑΛΕΚΤΟΣ

Ὅσοι πιστεύουν ὅτι τὰ Λιβισιανὰ εἶναι μιὰ διάλεκτος ποὺ τὴ μιλοῦσαν μιὰ χούφτα ἄνθρωποι σὲ κάποια μικρούτσικη πολιτεία τῆς Μικρᾶς Ἀσίας κάνουν λάθος. Ὅπως ὅλες οἱ ἐφευρέσεις πρωτοβγῆκαν στὴ Ρωσία, ἔτσι καὶ ὅλες οἱ γλῶσσες ξεκίνησαν ἀπὸ τὸ Λιβίσιον — Παρίσιον. Ὁρίστε μερικὰ παραδείγματα.

Ἱσπανὸς εὐπατρίδης ἐπιχειρήσας νὰ ἐπικοινωνήσει μὲ τὴν Λιβισιανὴν φύσιν ἐντὸς Λιβισιανοῦ θάμνου, ἀνέκραξεν μετὰ τὸν σχετικὸν τοκετόν.

«Ὦ Λιβιθίον, σοὺς χορτάρος κουάντο μούτσο δανγκαθίον».

Ἐπίκαιρες παροιμιώδεις φράσεις:

«Γκράντε μυταρόλα ε πισινεῖρο κουμπάνα».

«Ἀπορτάντο λὸς φορτάκος πὲρ πιατέλα».

«Χοσὲ νὸν τροβάντο σαρντίνος ἀπορτάντο χαλβάντος».

«Στραβάντι κουτσάντι ἀλὰ Σάντα Παντελεϊμόνε».

«Λ' ἀκαματειρα ε λὰ λουλέϊρα χαμπένο λὸς μπουένος ντίας».

«Ἀντρανούντο ματαντρανούντο, Λὸς ντιαμπόλικος ἀνιμὰλ τσοφλακέϊρος ἔσταν».

Πλὴν φεῦ οἱ Ἱσπανοὶ ἀπῆλθον καὶ μαζί των καὶ ἡ ἔμπνευσις.

ΠΛΑΤΩΝ

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΤΟΥ ΛΙΒΙΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΑΚΡΗΣ

Ὁ ἀριθμὸς τῶν βιβλίων ποὺ τυπώθημε δὲν φτάνει γιὰ ὅλους τοὺς Μακρηνοὺς Σπεύσατε νὰ τὰ προμηθευθῆτε πρὶν μᾶς τὰ πάρουν οἱ ξένοι.

ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ ΔΡΧ. 140.—

Ἀπὸ τὸν Σύλλογο ΜΟΝΟΝ ΔΡΧ. 120.—

Γιὰ τοὺς πατριώτας τοῦ ἐξωτερικοῦ Δολλάρια 7.